Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200, з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 9. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 15-го СІЧНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 15, 1982 No. 9. VOL. LXXXIX

Владика Василь відправив у Ню Йорку Різдвяну Літургію

Ню Йорк, Н.Й. — Владика Василь, єпископ Стемфордський, у четвер, 7-го січня відправив різдвяну Архиєрейську Божественну Літургію в українській католицькій церкві св. Юра. Співслужили Владиці о. протоігумен Патрикій Пащак, ЧСВВ, та о. ігумен Севастян Шевчук, парох церкви. Дияконували оо. Іван Сембрат і Лев Голдейд, ЧСВВ. Отець диякон Богдан Карась був майстром церемоній.

У своєму Різдвяному посланні до вірних, які наповнили ввесь храм, Владика сказав:

„Жоден нарід на світі не схопив так глибоко суть Різдва Христового, прихід на світ Спасителя, як наш український нарід оспівує це в наших прегарних колядках".

Далі Владика казав, що Спаситель приніс „мир людям доброї волі" і якраз цього миру найбільше потрібно кожній родині і кожній церковній громаді. У випадку миру родинного, треба молитися до Святої Родини — Метрі Божої, св. Йосифа і самого Христа. До них треба звертатися і в шуканні миру в громаді. Владика Василь казав, що „в ці дні різдвяної радости, не забуваймо також і про нашу найбільшу родину, якою є цілий наш український нарід".

Владика також пригадав св. п. отця пароха Володимира Гавліча, якого ця ньюйоркська парафія і досі оплакує, та закликав згадати всіх рідних в Україні, в тюрмах і в місцях заслання у Сибіру, кажучи: „Берім собі за примір Святого Отця, який у скрутній ситуації своєї батьківщини не перестає молитись і вставлятися за права свого народу. Не закладаймо й ми рук, мовляв, добре, що я собі вигідно живу — це був би злочин супроти свого ближнього, а найпершим ближнім — в першу чергу — наш український нарід. Для успішної оборони нашого народу потрібно нам єдности. Хто прикладає рук до розбиття нашої громади, той поповнює найбільший злочин супроти своєї громади, супроти свого народу", — закінчив Єпископ Стемфордський своє слово з нагоди Різдва.

Померла письменниця Дарія Ярославська

Св. п. Дарія Ярославська

Мейплвуд, Н.Дж. — Тут, у середу, 13-го січня ц.р., на 76-му році життя, після короткої і важкої недуги, померла відома та видатна письменниця і журналістка Дарія Емілія Столярчук-Ярославська (літературний псевдонім), залишивши в глибокому смутку мужа Романа Столярчука і ближчу та дальшу родину.

Дарія Ярославська народилася 25-го квітня 1905 року в Станиславові, Україна, в родині о. Ярослава та Іванни (Марморович) Бодайкевичів. Батько письменниці був першим професором і катехитом української станиславівської гімназії.

Ім'я Д. Ярославської в українській літературі започатковалося ще у Львові, з хвилиною, коли в 1939 році вона на літературному конкурсі отримала нагороду за повість п.з. „Полин під ногами", про популярність якої свідчать два наклади цієї книжки. Від цього часу література й творчість почала розвиватись багатьма виданнями її творів, бо роки за роками вона збагачувала українську літературу такими книжками, як „Поміж берегами", „В обіймах Мельпомени", трилогія „Повінь": „На крутій дорозі", „Острів Ді-Пі" та „Під чужі зорі". Цей цикл широких полотен завершила ще одна повість — „Папороть не цвіте".

Із пребагатої скарбниці свого таланту письменниця передавала читачеві ще інші жанри її пера, бо — поза нею — оповідання, новелі, есеї та статті. Її оповідання друкувались у таких популярних журналах, як „Листи до приятелів", редактором якого був д-р Микола Шлемкевич, „Наше Життя", „Жіночий Світ" та інших.

Поміж притаманними особливостями пера Дарії Ярославської — було обдаровувати читача цікави-

(Закінчення на стор. 7)

Помер Андрій Майстрик, довголітній голова Відділу УНС в Денвері

Денвер, Коло. (М.К.). — В понеділок, 11-го січня ц.р., в ранніх годинах, на удар серця при праці, помер, проживши 58 років, Андрій Майстрик, громадський діяч і союзовець.

Родина Майстриків 20 років тому переїхала до Денверу з Дітройту. Покійний включився зразу до союзової праці в місцевому 226-му Відділі, де цілий час займав різні пости в Управі та багато років був його головою. Теж довгі роки вчив у школі українознавства та був активним членом багатьох організацій.

Залишив у смутку дружину Софію та сина Володимира. Панахида буде відправлена в п'ятницю, 15-го січня, в похоронному заведенні Олінгера, а похорон відбудеться в суботу, 16-го січня, з української католицької церкви Преображення Господнього на цвинтар Мавнт Оливет.

Помер Анатоль Бахір

Чикаго, Ілл. (м.ч.). — У п'ятницю, 8-го січня 1982 року, в Рочестері, Мінн., після довшої недуги помер колишній футболіст УАСТ „Леви" в Чикаго, Ілл., Анатолій Бахір на 44-му році життя.

Покійний був членом УНС та брав участь в останніх роках у круглових та гольфових турнірах УНСоюзу.

Похоронні відправи відбулись у вівторок, 12-го січня ц.р., з похоронного заведення Нелсона в Парк Риджу, Ілл., до православної церкви св. Андрія в Аддисон, Ілл., а відтак на цвинтар в Елмвуді, Ілл., де тіло Покійного поховано на родинній площі. В смутку залишив дружину Джері, сина Джеймса і Джеррі та доньку Шерон, батьків Марфу і Миколу, брата Володимира з дружиною Валею і дітьми та дальшу родину, друзів-спортовців та цілу громаду в Чикаго.

Губ. Е. Шраєр став членом патронату Фундації „Освіта"

Вінніпег, Ман. — Едвард Шраєр, генеральний губернатор Канади, прийняв запрошення Ради Довір'я Фундації „Освіта" стати членом почесного патронату Фундації. До складу патронату входять, разом з губернатором, Перл МекГонігал, заступник губернатора Манітоби, Владика Максим Германюк, Митрополит Української Католицької Церкви в Канаді, і Владика Андрей, Митрополит Української Православної Церкви в Канаді.

Фундація „Освіта" була створена у листопаді минулого року Батьківським комітетом сприяння українській мові у Манітобі. Батьківський комітет відповідає за розвиток англо-української двомовної програми навчання у Манітобі, яка в цьому році, третьому свого існування, нараховує понад 500 учнів у 6-ох шкільних дистриктах та в одній католицькій школі.

Фундація була створена з метою дати Батьківському комітетові постійну фінансову базу для поширення навчання української мови у Манітобі. Від свого заснування в 1980 році діяльність Батьківського комітету є уможливлена субсидіями від федерального і провінційного урядів. Ці субсидії триватимуть до квітня 1983 року, що має дати Батьківському комітетові змогу зібрати власні фонди.

Видатки Батьківського комітету виносять біля 50,000 дол. річно. Крім проваджения бюра та покриття платні повночасного працівника, Батьківський комітет веде широку кампанію для збільшення числа учнів в двомовній програмі. На початку цього року вислано поверх 60,000 памфлетів про програму до вибраних околиць в Манітобі, подано оголошення в часописах і по радіо та розпочато підготову фільму про програму.

Рада Довір'я назначила 500,000 дол. як ціль кампанії збірки фондів в наступних роках. Для започаткування збіркової кампанії в неділю, 24-го січня 1982 року, відбудеться концерт учнів двомовної програми. Концерт відбудеться о год. 2:30 по полудні в залі Століття Манітоби. Квитки можна набути від Батьківського комітету, тел.: 943-9131.

Проф. І. Телюк вдруге найменований до Комісії капіталовкладу

Ню Гейвен, Конн. — Посадник цього міста Бійджо ДіЛіто 1-го січня ц.р. вдруге призначив проф. Івана Телюка, головного контролера УНС до Комісії капіталовкладу міста. У цій агенції він репрезентує Комісію планування, членом якої він є від 1971 року.

І. Телюк, професор економії і голова економічного департаменту Ньюгейвенського університету, у своїй науковій праці зосереджується зокрема на програмі „спільного зрозуміння між приватним і публічним сектором". За науковий проект у тій ділянці у 1977 році він одержав державну дотацію, а минулого року була видана його коавторська книжка „Капіталізм: кооперативне зусилля". Також з тієї ділянки він опублікував ряд статтей у наукових журналах і постійно доповідає на різних економічних з'їздах.

проф. Іван Телюк

Проф. І. Телюк є членом Української Американської Асоціяції Університетських Професорів, членом Наукового Товариства ім. Шевченка, членом Екзекутиви УККА і ряду інших українських та американських організацій.

Колишній канцлер Брандт атакує Францію

Бонн, Західня Німеччина. — Напередодні прибуття канцлера Західньої Німеччини Гельмута Шмідта до Парижу і його розмов з президентом Франції Франсуа Міттераном, колишній канцлер Західньої Німеччини, а теперішній голова її привладної соціял-демократичної партії і один з найближчих приятелів канцлера, Віллі Брандт на масовій пресовій конференції у Бонні затакував французький уряд.

Причиною атаки Брандта на французів було неприхильне становище французької публічної опінії і урядових кіл до західньонімецької „східньої політики". Колись Брандт, коли ще був канцлером, заініціював ту політику, а тепер канцлер Шмідт перевидить її в життя. Коли після совєтського нападу на Афганістан західні країни й публічна опінія вільного світу остракізували Совєтський Союз, Шмідт переломив ту постанову й першим удався на зустріч з Брежнєвим в Москві. Тепер у часі польської кризи, породженої запровадженням воєнного стану комуністичним урядом та зростаючою політикою переслідування, за якими стоїть Москва, Шмідт знову поспішився публічно відмежувати Совєтський Союз від того, як це роблять совєтський уряд і КПСС, а випадки в Польщі проклямувати виключно внутрішньою справою Польщі.

Така настанова західньонімецького соціялістичного уряду й персонально канцлера Шмідта викликала застереження серед демократичних урядів, а серед західніх суспільств обурення. Наслідком цього не лише преса західніх країн виступила гостро проти німецького виломлювання зі загального фронту вільного світу, але й офіційні чинники висловили свій осуд публічно. Серед тих, які публічно осудили західньонімецьку поставу і особисто канцлера Шмідта був також французький соціялістичний уряд, на чолі з президентом Міттераном, з вийнятком, очевидно, чотирьох французьких комуністів, які входять у склад того уряду.

На бажання Шмідта в середу відбулася його зустріч з Міттераном у Парижі, яку попередив виступ Брандта на пресовій конференції. У своїй промові Брандт не тільки осудив французьких політиків, але й загрозив їм відповідними наслідками у дальшому розвитку німецько-французьких стосунків. Він сказав: „Декому треба передумати у його власному інтересі, що раціонально йде в парі з тісною співпрацею німців і французів." Виступ Брандта викликав негативну реакцію серед французів.

ПОЖВАВЛЮЄТЬСЯ БОРОТЬБА ЗА В'ЯЗНЯ ЩАРАНСЬКОГО

Єрусалим, Ізраїль. — Випадок Анатолія Щаранського, засудженого совєтським судом на 13 років ув'язнення є характеристичним і типовим для совєтського правосуддя. Він дістав такий високий присуд, бо не хотів стати на послуги КГБ та відректися того, в що вірив.

Коли органи КГБ арештували Щаранського, закиду в шпигунстві вони взагалі проти нього не підносили. Його переслідували, як жидівського активіста та як послідовного пропагатора виїзду жидів до Ізраїля, а вже опісля додали до цього шпигунство, бо Щаранський, як і багато інших мешканців Москви, контактувалися з закордонними журналістами, а це для органів КГБ — „шпигунство". Коли ж стало ясно, що за мужню поставу Щаранського його совєтські чинники збираються „прикладно" покарати й у справу вмішався навіть попередній президент ЗСА Джімі Картер, який завдав собі труду й ствердив, що Щаранський не мав ніякого відношення до таких справ, та заявив це совєтській владі, тоді органи КГБ вважали пунктом своєї чести доказати, що не Президент ЗСА, а вони мають рацію.

Засуджений Щаранський і далі поступав характерно й мужньо та через це органи не спустили з нього ока. Останньо він опинився в тюрмі Чистополь, куди його перепроваджено буцім то за кару з концентраційного табору.

Дружина Щаранського, Авіталь, яка перебуває в Ізраїлі, куди вона виїхала з СССР, веде безперервну акцію за звільнення свого чоловіка. Тією акцією вона порушила різних людей у світі і різні установи. Останньо вона сконцентрувала свою увагу на уряді Ізраїля.

Заступник міністра закордонних справ Ізраїля Єгуда Бен-Меєр повідомив, що прем'єр Бегін поставить справу Щаранського перед державним секретарем Алескандром Гейгом, коли той прибуде в половині січня до Єрусалиму. Без огляду на те, які будуть безпосередні наслідки з того й наскільки звільнення Щаранського стане актуальним, але напевно боротьба за його звільнення пожвавиться й прибере нові форми.

А тим часом Щаранський перебуває у важкій тюрмі під загрозою втрати здоров'я.

Директор УНІГУ відвідує Ізраїль

Кеймбридж, Масс. (ФКУ). — Директор Українського Наукового Інституту Гарвардського університету проф. Омелян Пріцак прибув до Ізраїля на весь місяць січень у науковім відрядженні, на запрошення трьох університетів: університету в Єрусалимі, університету ім. Бен Гуріона в місті Негев та Тель-Авівського університету.

Проф. О. Пріцак читає лекції, веде семінари, виголошує публічні доповіді і відбуває товариські зустрічі з науковцями, інтелектуалами і студентською молоддю цієї країни.

Основними темами його виступів є проблематика з історії України. Тема публічних доповідей — „Український національний рух в Совєтському Союзі — Фенікс, що постійно відроджується".

Проф. О. Пріцак має теж у пляні у програмі семінарських вправ розглянути „історію українсько-єврейських взаємовідносин в Галичині", як і звернути окрему увагу на безпідставний міт про „специяльний український антисемітизм", пояснюючи його коріння і познаукові цілі пропагаторів цього протиукраїнського міту.

В Америці

З РІЧНОГО БЮДЖЕТУ ФЕДЕРАЛЬНОГО УРЯДУ розкрадається і марнотратиться приблизно 60 більйонів долярів. І ось півроку тому нова Адміністрація у Вашінгтоні порobила конкретні кроки для того, щоб такому „відплюву" громадських грошей з федерального гаманця покласти кінець, або к принаймні його (відплив) зменшити. Досі ця Рада чесности і вндайности, заснована у березні минулого року, зберегла для державної скарбниці рівно два більйони долярів. І хоч це незначний відсоток від загальної розкраденої суми, то все таки це великі гроші самі по собі, і це щойно початок, — пише з вдоволенням передовиця в „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 18-го січня. Тут далі подається, що техніка інвестигаційних заходів тепер удосконалена, оператори цих програм краще треновані і ухвалені суворіші правила для всіх, хто видає фондами. Введено також відповідні кари для розтратників і злодіїв, і всі урядові агенції тепер пильнуються краще, ніж колись.

В ОСТАННЬОМУ ЧАСІ ГОЛОСНІШИМ СТАВ напад на монахиню 10-го жовтня м.р. в Ньюйоркському католицькому конвенті у східньому Гарлемі в Ню Йорку, де два молоді чорні напасники вчинили насильство, нанесли каліцтво цій католицькій Сестрі. Крім інших знущань вони вирізали на її тілі гострими цвяхами аж 27 хрестів. Обидва зловлені і поставлені під суд злочинці прелімінарно тепер погодилися „признатися до менших злочинів" на прохання самої жертви їхнього нелюдського розбою. Бо Сестра не хоче переходити через довгий і болісний для неї судовий процес, де б проти цих злочинців — 23-річного Макса Ліндемена і 22-річного Геролда Веллса — треба було б їй самій свідчити. Напасники досі відмовлялися вперто від провини, за яку, якщо б суд їм її довів, їх обох чекала б кара по 25 років ув'язнення. Тепер — без процесу, суддя плянує дати їм одному 20 років (з мінімумом відсидіти 10 років), а другому — 15 років (з мінімумом відсидіти 7½ років). Обидвом злочинцям погрожують убивством члени т. зв. італійської „Мафії". Тому ці два злочинці ідуть до суду і з суду з паперовими капшуками на головах, під сильною поліційною охороною, і їхні фотографії не появляються в пресі.

ТІЛЬКИ ЧОТИРИ ДНІ ДІЛИТЬ ОДНУ УХВАЛУ урядових чинників у справі федеральної допомоги для неприбуткових інституцій, зокрема наукових установ, від іншого розпорядження Уряду, вірніше — самого президента Роналда Регена. Справа в тому, що за згодою Президента урядові з Департаменту скарбу і з Департаменту справедливости оголосили, що Внутрішній Податковій Службі (IRS) вже не буде вільно відмовляти „неподатковий статус" для неприбуткових інституцій, які практикують дискримінацію проти чорних американців. Відразу після цього розпорядження президент Реген змінив це рішення і висловився виразно проти расової дискримінації в таких інституціях, особливо в учбових, але, жадаючи в цей самий час, щоб Конгрес ухвалив у цій справі докладні закони.

У ВАРШАВІ ПОЧАЛАСЯ НОВА ХВИЛЯ АРЕШТІВ

Варшава, Польща. — Комуністичний уряд у Варшаві одночасно повідомив про плянування недалеке знесення воєнного стану, а його поліція почала нові арешти.

Заступник прем'єра Ежи Оздовскі відбув пресову конференцію із закордонними репортерами та заповів, що польський уряд носиться з думкою з 1-им лютня ц.р. закінчити воєнний стан, якщо, як він сказав, „дозволить ситуація". Одночасно польські чинники намагаються поширювати при помочі своїх співробітників вістки про „відлигу" в Польщі. Для тієї цілі вони вживають у першу чергу західньонімецькі інституції, які, згідно з теперішньою політикою західньонімецького уряду, стараються пропагувати в світі совєтську версію ситуації в Польщі. Один з західньонімецьких банків подав до відома, що польський уряд сплачує припадаючі відсотки в сумі 500 мільйонів долярів й уже 200 мільйонів заплатив, а англійські й американські джерела та фінансові кола у Франкфурті над Майном заперечили це.

На запит закордонних репортерів про долю Леха Валенси речник уряду Ежи Урбан заявив, що його доля ще не вирішена, але він не подав, де під сучасну пору Валенса знаходиться. Урбан також подав, що урядові чинники почали розмови з робітничими активістами, але покищо ще не почали розмов із „Солідарністю". Після нього Ежи Урбаньскі, голова Контрольної комісії ЦК комуністичної партії Польщі заявив, що партія є за реформами, але буде рішуче протиставитися атакам на соціялістичну систему.

Рівнобіжно з тим офіціоз комуністичної партії „Трибуна люду" розпочав кампанію проти інтелектуалістів. Він закинув інтелектуалістам, що вони не шукають компромісу з урядом, а тільки приспішують своїми виводами процеси розкладу системи. В неділю, 10-го січня, Військова рада спасіння Польщі, хунта, яка кермує політикою сучасної Польщі, опублікувала розпорядок про університети, яким знищено основи вільного навчання у високому шкільництві. „Трибуна люду" також загострила атаку на тих інтелектуалістів, як Яцек Куронь, Адам Міхнік та Броніслав Геремек.

Польську публічну опінію особливо занепокоїли відомості про нові арешти серед інтелектуалістів і письменників. Серед арештованих є видатні особи з культурної ділянки на чолі з відомим письменником Маріяном Брандисом.

У світі

ПІСЛЯ ВІДТЯГНЕННЯ ЛІВІЙСЬКИХ ЧАСТИН з території республіки Чад відносини в Чаді та його стосунки зі сусідніми країнами почали нормалізуватися. Найбільше загроженим був кордон Чаду з Суданом, бо через нього нападали на Судан лівійські терористи та саботажники. Згідно з міжнародними інформаціями, лівійський лідер Муаммар Каддафі організував мілітарну інтервенцію проти Судану з території Чаду. У відповідь на те уряд Судану дав дозвіл партизанам Чаду, які виступали проти тамошнього уряду, перебувати на території Судану, школитися там і розбудовувати свої бази. Минулого тижня відбулися триденні наради президентів обидвох країн Чаду і Судану, Гуконі Кваддеі та Гаафера аль-Німеірі. Президент Судану Німеірі зобов'язався поробити заходи, щоб партизани не нападали з території Судану на Чад. Для тієї цілі покликано спільну комісію, яка має наглядати над переведенням цього узгіднення у життя. Інші комісії мають опрацювати справу поширення співпраці між обидвома країнами.

ЗАНЕЧИЩЕННЯ ПОВІТРЯ В СТОЛИЦІ Туреччини, Анкарі, дійшло до такого катастрофального стану, що державні й міські установи мусіли припинити працю всіх фабрик і підприємств. Так само замкнено школи. Працюють тільки шпиталі і пекарні. Занечищення повітря в Анкарі таке, що на вулицях темно й вдень авта рухаються тільки з трудом. Заборонено також вживання центрального огрівання і взагалі печей. Вживати авта дозволено тільки у відповідні дні, призначені для окремих серій реєстраційних плит. Основним спричинником занечищення є автомобілі й фабрики. Погода впродовж довшого часу сприяла стагнації руху повітря. Занечищення повітря на 20 разів переступило норму допускального стану, й тепер уряд та наукові установи шукають за технічними можливостями для перечищення повітря.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ РЕЖИМ У РЕСПУБЛІЦІ ҐГАНА, очолений поручником Джери Ровлінґсом поширив свою персональну базу. Ровлінґс створив семиособовий колегіяльний керівний орган, у який входять представники різних суспільних і політичних елементів, навіть римо-католицький священик Вінсент Дамуа. Входить також представник студентської молоді, яким є приятель Ровлінґса Буркарі Атім та речник і провідник робітників. Основним завданням, яке собі поставив новий режим у Ґгані є всебічні соціяльні й економічні реформи. Головним експортовим продуктом Ґгани є какао, яке вона вивозить річно коло 300,000 тонн. Одначе, слабі дороги й недостатній транспорт загрожують, що цьогорічний збір не буде доставлений до портів. Тому правлячий колектив призначив одного з найенергійніших військовиків, полковника Менсага Вуде для переведення тієї справи.

ПІСЛЯ КОНФЕРЕНЦІЇ МІНІСТРІВ ЗАКОРДОННИХ справ НАТО у Брюсселі державний секретар Алєксандер Гейг відбув поїздку до Єгипту. Представникам преси він пояснив що метою поїздки до Єгипту є приспішити єгипетсько-ізраїльські переговори у справі їхньої поширеної співпраці та зрушити з мертвого пункту справу надання автономії арабам, які живуть в Ізраїлі. Після побуту в Єгипті Гейг відбув візиту в Ізраїль. В Каїрі він зустрівся з міністром закордонних справ Гамалем Гассаном Алі, а відак з президентом Гасні Мубараком. Крім єгипетсько-ізраїльських справ Гейг і Мубарак обговорили справу остаточної евакуації Синайського півострова ізраїльськими військовими частинами та передання його Єгиптові. У зв'язку з тим дуже актуальною є справа зформування міжнародного корпусу, який, згідно з домовленням у Кемп Дейвиді, має стаціонувати на Синайському півострові. Справа створення й участи в тому корпусі вже основно обговорена, до нього погодилися деякі європейські країни вислати свої військові контингенти, але є багато складних питань, які треба розв'язати ще перед 25-им квітня, коли ізраїльські частини опустять півострів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Кожний на свому місці...

Минулися Різдвяні свята за обома стилями, минувся Новий рік, минулися „довгі кінці тижня", — в яких-два боки медалі: одною є відпочинок для працюючих чоловіків і жінок, сполучений здебільшого з якоюсь приємністю, другим боком тієї медалі є „традиційних" кількасот жертв автомобільних катастроф. Бо кожний такий „довгий кінець тижня", пов'язаний із якимсь календарним традиційним святом, яке штовхає мотористів — випити зайву чарку. 50 відсотків автомобільних катастроф із „традиційними" кругло 500 вбитими у розторощених автах — це підхмелений стан водіїв, які не могли зберігати ввесь час контролю над кермою і тратили вичуття, коли стати ногою на газ а коли на гальму.

Отож розпочався 1982 рік із дальшою буденщиною: треба працюючим чоловікам і жінкам вертатися до заробіткової праці, різдвяні ферії у школах теж або ж скінчилися, або в деяких ось-ось скінчаться. „Нормальне" життя вискочило було з привичних рейок у „довгих кінцях тижня" — і вернулося назад на привичні нормальні повседенні рейки.

Довкола у широкому світі — заколот, змови, вбивства, переворoти і над дальшим розвитком подій у цьому новому році завис великий знак запиту. Але хід тих подій, хоч і торкаються вони безпосередньо чи посередньо України і всього людства, від нас не залежить. Ми українці в Америці, ніколи не мали і тепер, коли наші організаційні верхівки у стані розладу, не маємо майже ніякого впливу на закордонну політику Америки. Але й сам президент Реґен признався недавно перед журналістами, що хоч він знає, що робити в 1982 році, проте не знає, чи — незалежний від нього розвиток міжнародних подій — дозволить йому осягнути намічені цілі.

І так є з кожним і з кожною із нас. Нема таких прещасливих істот, які не мали б ніякої журби. Кожний із нас має різні турботи. А життя пливе і живі люди мають жити так, як з волі Всевишнього зформувалася доля кожного з нас: треба цікавитися ближчими і дальшими подіями, в Україні, у широкому світі, в українському вільному суспільстві, але перш за все треба чинити те, що нам судилося і працювати. Хай кожний і кожна старається виконувати свої сірі буденні обов'язки, хай кожний і кожна намагається робити це якнайкраще — і тоді кожний добавить свою малу цеголку до тієї могутньої будівлі, яким є життя — яким буде життя у 1982 році.

ПАЛЕСТИНЕЦЬ З ІЗРАЇЛЯ, ЗІЯД АБУ ЕАЙН, покинув був своє родинне місто Тіберію, Ізраїль, після того, як ізраїльська поліція почала розшукувати його, як запідозреного у виконанні бомбового замаху на ринку Тіберії, наслідком якого загинуло дві особи. Після втечі з Ізраїля Еайн дістався до ЗСА. Але тут його викрили ізраїльські офіційні чинники, які зажадали від Уряду і судів ЗСА його видачі. На підставі американського закону американський суд видав його Ізраїлеві. В Ізраїлі Еайна поставлено під суд, де він може дістати досмертну тюрму, якщо йому докажуть вину. Він заперечує будь-яку співучасть у тому бомбовому замаху.

Майже всім на Заході відомі клопоти Совєтського Союзу в економіці — загальмування темпів розвитку економіки, малий зріст продуктивности праці, близька криза з паливом і сирівцями, малий технічно-науковий поступ і криза в сільському господарстві. Тому люди жартують: немає таких клопотів, яких би не створили большевики, щоб потім їх розрішити і святкувати перемогу з промовами статтями і преміями за „перевиконання".

І все таки при катастрофальній картині совєтської економіки існує політична стабільність режиму та відсутність наміру заплянувати зміни.

При погляді на СССР — ззовні він виглядає більш могутнім як каже нам погляд — зсередини. Тому багато пишеться про стабільність і силу режиму, навіть коли вона міряється слабістю Заходу.

Західні економісти знають деталі совєтської економіки, але не відважуються на широкі узагальнення. Західні теорії та зразки економіки не відповідають совєтським. Тому на Заході у відношенні до економіки СССР витворилася „наукова об'єктивність", задля самої об'єктивности, а не задля шукання істини.

У Совєтському Союзі принято порівнювати дані 1913 року із даними звітного року. Щоб людина не голодувала, вона мусить мати одну тонну зерна. В Совєтському Союзі тієї однієї тонни зерна на душу на

Михайло Кучер

КОМУНІЗМ — „КВАДРАТУРА КОЛА" ДЛЯ ЗАХОДУ

рік немає, але вона була до революції в Росії. Тому треба купувати зерно на Заході, тому немає м'яса, молока, товщів, яєць.

Совєтський Союз має 553 мільйонів гектарів орної землі. В користуванні колгоспників є 4,2 мільйона гектарів, а у робітників та службовців на городчиках є 3,7 мільйона гектарів. І на тих гектарах без допомоги держави люди продукують три четверті, або й навіть дві треті цілої хліборобської незернової продукції. Тому на покращання сільського господарства в СС—СР немає жадних надій.

Офіційні дані зросту промисловости-дуже перебільшені, але їм вірять на Заході. Для розвитку промисловости в СССР потрібне постійне побільшення числа робітників, великий капітал, будування нових об'єктів та близькі географічні природні ресурси. У Совєтському Союзі три чверті продукції не йде на споживання і в тому також причина неуспішности.

Кількість наукових працівників в Совєтському Союзі рівняється одній чверті всіх наукових робітників світу, але що сталося з нобелівськими преміями в науці? СССР взагалі їх немає.

Транспорт також невралгічний пункт. На Сибір нема ані одної автостради. Залізниці будуються повільніше як в царській Росії. Житлове будівництво — жахливе, якість — неможливо погана і все одно будують завтрішні руїни.

У торгівлі-катастрофальна нестача товарів першої потреби, нема найпростішої механізації праці.

Лісне господарство просто злочине. Рубають більше , як росте. Карпатські ліси знищено.

У містах мало телефонів, а на селі їх взагалі немає. Тролейбуси і трамваї — ненормально переповнені. На Совєтський Союз видимими кроками наближається. екогологічна катастрофа. посухи, брак води до пиття у містах. Річки та озера міліють. І все одно західні економісти вірять фальшивій совєтській економіці та статистиці. До того Совєтський Союз постійно вв'язується у воєнні конфлікти та постачає „дорадників" і зброю у Північну Корею, В'єтнам, Кубу, Єгипет (недавно), Ірак, Сирію, Сомалію, Етіопію, Анголу. В Афганістані — війна Совєтського Союзу має могутню морську фльоту, непропорційно велику для оборони країни. Афганістан — незвичайно дорога помилка. Озброєння нищить совєтську економіку і обнижує життєвий рівень населення.

Із-за інфляції, населення має великі заощадження, які не можна використати, нема бо товарів. Якість продукції все гіршає. Алькоголізм осягнув астрономічні розміри. Жінки практикують 5-6 абортів і стають каліками.

У сільському господарстві 80 відсотків нових машин йде на заміну зужитих, так що абсолютна цифра майже не збільшується. На закордонній торгівлі держава заробляє десятки мільярдів долярів і тим покриває дефіцит бюджету. У той же час Совєтський Союз має борг на суму більшу двадцяти мільярдів долярів. Союз купує велику кількість техніки і зерно на Заході. А продає велику кількість золота, діямантів і таким чином отримує 20-відсотків твердої валюти. Совєтський Союз мусить продавати золото, ліс, хутра, нафту і ґаз. І все таки, немає реальних надій на покращання економіки в СССР.

Населенню, очевидно, живеться значно гірше як на Заході. 1953 року життєвий рівень населення був жебрацький. Більшість населення — політично індеферентна, меншість — ледве режим терпить, одначе велика частина політично активних людей — поза дисидентами — підтримує режим. Відсутність альтернативи грає велику ролю. Все таки життєвий рівень населення дещо кращає, не всю-

(Продовження на ст. 8)

Роман Завадович

Думки з нагоди загальних зборів ОПЛДМ

Почесний голова ОПЛДМ Роман Завадович вислав з нагоди загальних зборів цієї установи листа-привітання, у якому висловив вартісні і цікаві думки на тему виховання молодого покоління. Подаємо цей лист у скороченні:

Я знаю, що треба вам буде обміркувати чимало справ, від яких залежить не тільки праця нашого Об'єднання, але тісно з нею зв'язана проблема виховання молоді при рідній мові й культурі. Це тяжка проблема, і не легко їй зарадити в теперішніх обставинах.

Може декому з вас приходила думка, чи не варто б узагалі скінчити війну з вітряками і скласти зброю. Адже вже 36 років, як ми залишили рідний край. Але з другого боку українське життя ще не завмерло, хоч може ослабло в своїй натурі. На мою думку, опускати руки не треба: ще багато речей не зроблено, від яких залежить, щоб хоч передова частина української еміґрації не піддалася зневірі, матеріялізмові, а часто просто лінивству. Нашій громаді треба з непохитним завзяттям стати на оборону душі молоді, і це виховне діло мусить очолювати ОПЛДМ: видавати книжки, вести пропаганду, впливати на теперішних батьків, які майже в цілому вже не бачили України (хіба як туристи), і не знають її змагань, і самі несуть у грудях не раз пригаслу українську душу.

Ще виходять пластові і сумівські видання, ще виходить „Веселка" заходами Українського Народного Союзу. Усі співробітники цього журналу здавна є членами Об'єднання і він є їм близький та необхідний. Коли б наладнати справу приєднання передплатників, кольпортажу і, взагалі, пропаганду читання українських публікацій, можна б ще виконати велике діло для нашої молоді, для „виховання" її батьків. Якщо б перестали появлятися українські видання і зникли їх читачі, якщо дійшло аж до такого трагічного стану (в що тяжко повірити) — то це не повинно б статися при нашому житті і без участи наших рук. Справжній лицар гине із зброєю в руках в зустрічі з ворогом, а тут хіба треба було загинути від нас самих... Я не вірю, щоб так сталося.

Залишайтесь на становищі і дійте! Ще є кола педагогів та ідейних батьків, що доставляють для ОПЛДМ активних членів, що не дадуть пропасти організації з такою високою метою. Коли наша громада здебільшого будує „верхи", якось забуваючи про „підвалини", то ви закладайте фундаменти, бо лише на фундаментах стоять твердо і стіни і дах. Стійте знизу, стійте при школах та споріднених організаціях молоді. Бо це можуть робити тільки письменники-педагоги. Думаймо про життя і про свою відповідальність перед українським народом на батьківщині.

Севастіян С. Сабол, ЧСВВ, „Голгота Греко-Католицької Церкви в Чехо-Словаччині", Торонто-Рим, Видавництво ОО. Василіян, 1978, ілюстроване, 352 сторінки.

Проф. Петро Стерчо

ПРО ЦЕРКВУ В ЧЕХО—СЛОВАЧЧИНІ

Вже існуючу цінну наукову літературу про Христову Церкву в Карпатській Україні, включно з Пряшівщиною, зокрема з-під пера учених карпато-українських істориків-богословів, — о. д-ра Василя Бойсака, о. д-ра Атанаса Пекаря, ЧСВВ, та о. д-ра Юлія Кубіні, — доповнено дуже цінною працею о. д-ра Севастіяна С. Сабола, ЧСВВ, відомого під його письменницьким псевдонімом як Зореслав. У противагу працям вищезгаданих авторів -істориків, які писали свої твори на основі джерельних матеріялів, о. Севастіян Сабол в рецензованій праці представляє документ про підготову знищення Греко-Католицької Церкви на Пряшівщині на підставі власного переживання як протоігумен Отців Чину св. Василія Великого в повоєнній Чехо-Словаччині та як одного з найдовіреніших дорадників св. п. єпископа Павла Ґойдича, ЧСВ-В, останнього єпископа-ординарія Пряшівського.

З великим болем серця, але й надзвичайно зрівноважено описує автор ліквідацію Української Католицької Церкви большевиками спершу в Галичині, відтак у Перемишлі й на Лемківщині, а згодом у Карпатській Україні та, нарешті, на Пряшівщині. Після загадкової смерти великого Митрополита Андрея Шептицького в дні 1-го листопада 1944 року й арешту всього Єпископату на чолі з Митрополитом Йосифом Сліпим вночі 11-го квітня 1945 року, заарештували єпископів Йосафата Коциловського й Григорія Лакоту на терені польської держави в дні 27-го червня 1946 року, а згодом — вбито мукачівського єпископа Теодора Ромжу в дні 1-го листопада 1947 року. В наслідок цього єдиним правлячим єпископом на українських землях залишився був Кир Павло Ґойдич, який саме вкінці 1946 року дістав єпископа-помічника в особі о. д-ра Василя Гопка. Заходами московських большевиків на так званому соборі в днях 8-10-го березня 1946 року у Львові проголошено ліквідацію Греко-Католицької Церкви, очевидно, після виарештування всіх членів і монахинь, як і світських священиків, які не прийняли московського православія, а на Закарпатті доконано ліквідацію просто проголошенням такого акту в часі відпусту на славній Чернечій Горі біля Мукачева в празник Успення Пречистої Богородиці, дня 28-го серпня 1949 року.

Ліквідація Греко-Католицької Церкви на Пряшівщині потребувала довшої підготови. До лютого 1948 року Чехо-Словаччина ще не була повністю опанована комуністами, хоч уже й тоді совєтський амбасадор у Празі Валеріян Зорін диктував чехам і словакам у великій мірі. Ужгородська станиця НКВД мала свою сітку на Пряшівщині й уже в тому часі намагалася диктувати церковну політику, використовуючи для того деяких православних діячів, навіть і звичайних аґентів, а серед них і колишнього мукачівського монаха Йосафата Торбича. Першою жертвою тієї політики впав парох української церкви св. Климента в Празі о. Панкратій Гучко ЧСВВ, якого заарештовано 14-го березня 1947 року.

В тому часі вже перебували деякі групи УПА на Пряшівщині, а інші перебиралися через Чехо-Словаччину до Баварії. Енкаведисти підкинули летючки УПА в самій захристії церкви св. Климента й заарештували о. Гучка, закидаючи йому співпрацю з УПА. В акті обвинувачення відтак поширено обвинувачення і на протоігумена ЧСВВ о. д-ра Севастіяна Сабола, як настоятеля о. П. Гучка, та й на ще вищого його зверхника — пряшівського єпископа Павла Ґойдича, ЧСВВ, щоб у той спосіб мати підставу всеціло зліквідувати Греко-католицьку Церкву в Чехо-Словаччині. Хоч на о.Севастіяна Сабола, як настоятеля Василіянського Чину в Чехо-Словаччині, вже були закинені поліційні сіті, в почутті обов'язку їздив він кількакратно до міністерства судівництва в Празі, щоб вирвати о. Гучка з ув'язнення. Чеські слідчі судді сказали йому ввічі, що не йдеться про самого о.Гучка, ані про знайдені летючки й циклостиль, а про ліквідацію Греко-Католицької Церкви в цілій Чехо-Словаччині з усіми з того випливаючими наслідками.

У праці о. д-ра Сабола надзвичайно цікаво описані переживання автора під час його тримісячного переховування в манастирях у Чехії, зокрема в Отців Редемптористів, один з яких і допоміг йому перейти кордон до Австрії разом із двома українськими монахинями. Незабаром цей його добродинець, о. Станислав, і сам опинився у Лінцу, в Австрії, бо мусів утікати від переслідування. Про те, що в процесі проти о. Панкратія Гучка й товаришів у днях від 13-18-го грудня 1948 року в Празі й автора засуджено на досмертне ув'язнення о. Сабол довідався з газет в Інсбруку, де мав клопоти з комуністом,

(Продовження на ст. 8)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ВІДМОЛОДЖУЮЧА „ТЕРАПІЯ"

У „Свободі" в числі 240, з дня 19-го грудня 1981 року, саме в свято св. о. Миколая — Благоугодника, появився допис — під ініціялами (от) „Іван Керницький на сцені".

Безперечно, що це все дуже гарно, що (от) присвятив авторові Іванові Керницькому-Ікерові згадку про його драматичну творчість, і згадавши між іншим про комедію із спортового побуту, назвав її досить скомпліковано „Муза на офсайді", яку під зміненою назвою „Король стрільців" виставив Український Драматичний (повна назва Ансамблю А. І.) Ансамбль „Заграва" в Торонто в рамах щорічного, Багатокультурного театрального фестивалю, ювілейного, бо десятого з черги. Прем'єра цієї вистави відбулась 21-го листопада в залі Центру св. Лаврентія в постанові акторки, відомої ще зі сцени Львівського Театру, Марії Луцької-Левицької... і дальше великий успіх цієї нової постанови, що в ній, крім двох рутинованих акторів Володимира Довганюка і Ніни Тарновецької — всі ролі виконала театральна молодь.

Гаразд! Ґратулюю авторові допису (от) за признання, але як виглядає, відай, він тієї постановки не бачив.

І тут складаю вельми велику подяку (от), що саме в День св. о. Миколая-Богоугодника включив мене в лави молоді; мене, колишнього актора українських театрів в Україні (Галичина), а згодом на еміґрації в Німеччині, Англії і Канаді від 1951 року в театрі покійних корифеїв українських театрів в Україні і на еміґрації. — Останньо, 29 років працюю, як співорганізатор „Заграви", і в п'єсі „Король стрільців" в ролі „старого гуцула" мене зустріло таке признання? А мені якраз 7-го грудня в день народження, а 13-го грудня в день св. Андрія — минуло 75 років. Якось воно так уже склалося, що в грудні, в день мого народження й ім'янин мене „привернено" в молодечі ряди. Щиро вдячний вам авторе (от) за подарунок від св. о. Миколая Богоугодника, а в день св. Андрея — у старовинне народне свято молоді — „жарт" — „ворожбу" - „відмолодження" — „старого діда" — на вподобу „Пана Твардовського".

Індрій Ільків
„відмолоджений старий гуцул"
Торонто, Онт.

Проф. д-р Василь Луців

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ШКІЛЬНИЦТВА ТА ОСВІТИ

II

У середньовіччі, після упадку римської імперії, існували три роди християнських шкіл — парохіяльні, єпископські та манастирські. Програма шкіл спиралася на християнських філософів — Юстина Мученика, Тертуліяна (169-230), св. Августина, Діонізія Ареопаґіта, Отців Церкви та інших. До певної міри брано під увагу теж александрійську енциклопедію Марціяна Капеллі. Після V сторіччя постали два відділи — трівіюм — де навчано граматики, реторики та діялектики і-квадрівіюм в якому навчали інші предмети з енциклопедії Капеллі. Рівнож високо цінено тоді праці Северина Боеція та Аврелія Кассіядора.

Мусулманський світ — араби, вніс чималий вклад в шкільництво та науку. Науковими арабськими центрами були міста Багдад та Самарканд, а в Еспанії — Кордоба та Палермо на Сицилії. Треба признати, що араби залишили тривалий слід у всіх ділянках знань а особливо в математиці. Це вони „винайшли" альґебру і т. зв. арабські числа, якими ми користуємося до сьогодні. Вона мали теж високе знання з астрономії.

У християнському шкільництві VII-X століть перед велн ченці Бернардини. Карло Великий запровадив обов'язкове навчання для всіх верств населення. При кінці XIII сторіччя постають латинські школи. В середньовіччі народжуються університети — в Болоньї 1158 року, в Оксфорді 1168 року, в Саляманці 1239 року, в Парижі 1253 року, в Празі 1348 року, в Кракові 1364 року, а в Ґайдельберґу в 1386 році. Середньовічні університети — так, як і тепер у вільному світі — були автономні. Вони мали в той час такі чотири факультети: артистичний, богословський, медичний і юридичний. Підготовчі студії тривали 5-7 років, а для докторату 11-13 років.

Доба ренесансу внесла і в науку, і в мистецтво багато нового. Такі знання, як: матиматика, астрономія, географія, природознавство та механіка були вельми популярні. На місце середньовічного схоластицизму прийшов гуманізм.

В епоху гуманізму діяли міські школи, гімназії та колеґіюми, а опісля — університети. Крім цього існували приватні та державні школи для дівчат.

Чимало педагогів — теоретиків і практиків — тієї доби внесли в скарбницю людського духа нові думки. Згадаємо італійця Вітторіно да Фельтре (1378-1446 рр.) та його школу нового типу зв. „Будинок Радости". Голляндець Еразм Ротердамський (1466-1536 рр.) — знаний письменник, педагог і чоловий гуманіст доби ренесансу, французький учений Франсуа Раблє (1494-1553 рр.) теж навчав у своїх творах, якою мала б бути школа.

У добі реформації шкільництва до навчання введено народну мову та поширено освіту між народом. Католицьке шкільництво під керівництвом ордену Єзуїтів теж перевело реформу. Єзуїти здобули великі впливи в західньоевропейських державах.

Основником нової педагогіи був чех Ян Амос Коменський (1592-1670 рр.) Це він кинув думку: „Освіта, навчання і виховання підростаючого покоління повинні бути основою держави, бо майбутнє держави і народу залежить від рівня освіти й виховання людей".

Підо впливом Коменського та Джона Локка (1632-1704 рр.) в першій половині XVIII сторіччя постає нова — реальна школа. Тоді створено чимало професійних шкіл і в XIX сторіччі школа була основною. Це причинилося до освіти народу і в таких країнах, як — Німеччина чи Швеція майже зникла неграмотність.

Французькі енциклопедисти теж дали свій відпечаток у педагогічну справу, особливе Жан-Жак Руссо (1712-1778 рр.).

Особливо цінні досліди педагогів-філантропістів і неогуманістів. Їхній чоловий представник Йоган-Генрих Песталоцці (1746-1827 рр.) зі Швайцарії. Український педагог Кость Ушинський твердив, що педагогічну діяльність Песталоцці можна назвати великим відкриттям, яке дало людству більше користи як відкриття Америки. Саме Песталоцці вказав на вагу та подав схему співпраці сім'ї зі школою. Він подав систему морального та фізичного виховання і методику початкового навчання.

Наприкінці XIX сторіччя та з початком XX віку передували громадське виховання та трудова школа або т. зв. соціяльна педагогіка. Англійський філософ Герберт Спенсер (1820-1903 рр.) доказував, що основою релігії є віра в Бога та що між наукою і релігією є природне коріння і гармонійність. Визначним представником громадського виховання і трудової школи був німець Ґеорґ Кершенштайнер (1854-1932 рр.) В Україні його послідовницею була Софія Русова.

В кінці XIX сторіччя на Заході Европи і в Америці поширилася т. зв. експериментальна педагогіка. Вільгельм-Авгуcт Лай (1862-1926 рр.) був одним із визначних представників цієї теорії. Він увів теорію ілюстративної дії та поділив навчання на зображально-формальне та спостережно речеве. Особливу увагу він звертав на релігійне навчання. Німецький педагог Ернест Майман (1862-1915 рр.) вияснив теорію експериментальної педагогіки, базуючи її на науковому та експериментальному процесі навчання і виховання.

Американський філософ і педагог Джан Дюї (1895-1952 рр.) увів в життя прагматичну педагогіку. В її основу він поклав значення спадковости у розвитку та трудове виховання.

У післявоєнному вільному світі питання виховання і навчання нуртують в умовах багатьох визначних педагогів, виховників і мислителів. Ряд цікавих праць, низка конференцій і палких дискусій аналізують дане питання, шукають синтези і намагаються дати панацею на всі наболілі питання, що неможливе, бо життя йде вперед, приносить щораз то нові зміни і тому дійсна педагогіка завжди в пошуках, в намаганні поліпшення, ба, удосконалення. У ЗСА виступають творці чи послідовники теорій та шкіл — Ф. Бріід — педагогічного неореалізму, У. Кільпатрик — експериментальний репрезентант прогресивного виховання та інші.

В Европі виступає ряд інших визначних пропаґаторів нових педагогічних ідей та систем і поглядів. Француз Жан Пол Сартр, (1905 р.) вчитель філософії у паризьких ліцеях і передовий репрезентант екзистенціоналізму, німець Карл Ясперс (1883-1969 рр.) філософ-екзистенціоналіст, професор університетів в Гайдельберґу та Базилеї і австрієць Карнаш та чимало інших, які теж проповідували екзистенціоналізм.

Цей короткий огляд допоможе опісля при розгляді українського шкільництва. Українське шкільництво та методи виховання і навчання були підо впливом світової педагогіки. Безперечно чимало нових ідей та думок внесли в українське навчання українські педагоги й мислителі і про це буде теж згадка в праці.

У моїй книзі — „Історія українського шкільництва" мова буде виключно про школи, де викладовою мовою була чи є українська мова. Ворожих шкіл в Україні, я не брав під увагу. Для цього необхідна інша, окрема праця.

У праці користуюся відповідною літературою — монографіями й періодикою, власним педагогічним досвідом і розповідями колег педагогів на еміґрації, що в минулому працювали в українському шкільництві на рідних землях під різними ворожими окупаціями поодиноких земель України, в Совєтському Союзі та на еміґрації. Причинків — чи то статтів в українській пресі, а в тому і в мною протягом 25 літ редаґованому педагогічному журналі „Життя і Школа" чи в окремих виданнях є чимало. Зрозуміле, що в мене не було можливости переглянути архіви в Україні. Річ ясна, праця матиме чимало недоліків. Багато з них можна буде справити в новому виданні праці.

Книжку передаємо в руки педагога і читача з вірою, що вона доповнить недомовлене чи й незнане, бо ніде правду діти наша педагогічна література, особливо якщо йдеться про історію українського шкільництва — вбога. Ми не можемо зрівнятися з іншими — державними народами. На еміґрації ця праця, поруч праць інших дослідників шкільництва та виховної справи, послужить аж до часу, коли то у вільній і незалежній українській державі, у догідних умовинах українські вчені, користуючися усіми можливостями, включно з архівами, напишуть повну, без пробілів, історію українського шкільництва.

Це мій, запроєктований до історії „Українського шкільництва" вступ. Основна праця віддана до перегляду і зауваг та поправок нашим фахівцям-педагогам. Чимало що доведеться змінити чи додати, тому прохаю всіх хто має будь-які матеріяли чи періодичні статті або хоча біографічні дані — в тому і статті періодичних видань та власні спомини — висилати їх на мою адресу для поповнення цієї праці: Dr. Wasyl O. Luciw, 418 W. Nittany Ave., State College, Pa. 16801.

ПРОТОКОЛ

РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА „СОЮЗІВЦІ" В ДНЯХ ВІД 8-го до 12-го ЧЕРВНЯ 1981 РОКУ

(6)

4. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

ЗВІТ ГОЛОВНОГО ОРГАНІЗАТОРА ВАСИЛЯ ОРІХОВСЬКОГО

(Продовження)

Таблиця ч. 7

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ГРУДНЯ 1980 Р. ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Організатор	Член Відділу	Здобув членів
1.	С. Гавриш	83	104
2.	Т. Волошин	432	75
3.	Р. Татарський	94	48
4.	Квітка Стецюк	25	41
5.	А. Слюсарчук	174	38
6.	Марта Кордуба	496	36
7.	П. Аркотин	261	35
8.	Й. Чабан	242	34
9.	О. Петрунцьо	78	30
10.	І. Чопко	271	29
11.	Анна Дайсенрот	26	26
12.	В. Гавриляк	316	25
13.	М. Семків	379	25
14.	М. Кігічак	240	24
15.	В. Яців	32	23
16.	І. Геврик	445	21
17.	М. Хоманчук	5	20
18.	Олександра Дольницька	434	20
19.	В. Палідвор	204	19
20.	Марія Гаравус	127	18
21.	В. Варшона	266	18
22.	І. Гаврилюк	360	18
23.	Текля Мороз	465	18
24.	Христина Фуга	269	17
25.	О. Зинюк	15	16
26.	С. Сенежак	27	16
27.	Анна Мандзюк	143	16
28.	С. Іваницький	276	16
29.	Ю. Баранюк	371	16
30.	М. Хомин	389	16
31.	Н. Драпала	96	15
32.	Г. Корб'як	146	14
33.	М. Отрок	14	13
34.	Т. Сливінський	59	13
35.	М. Турко	63	13
36.	В. Осадчук	172	13
37.	Є. Омельченко	451	13
38.	П. Шевчук	13	12
39.	А. Кушнір	83	12
40.	Ґльорія Пащин	125	12
41.	Стела Расн	171	12
42.	І. Малко	320	12
43.	Ірина Літинська	341	12
44.	Дарія Цапар	347	12
45.	О. Гаврилюк	360	12
46.	Р. Припхан	399	12
47.	Л. Вовк	444	12
48.	Л. Блонарович	34	11
49.	Т. Дуда	163	11
50.	В. Білик	170	11
51.	Е. Блідий	220	11
52.	М. Карачевський	221	11
53.	Марія Душник	293	11
54.	пастор А. Давидюк	340	11
55.	Я. Фішер	346	11
56.	С. Чума	361	11
57.	Осипа Михайленко	377	11
58.	М. Малнівський	437	11
59.	Д. Заневич	441	11
60.	М. Шпитко	489	11
61.	М. Москаль	16	10
62.	Р. Куропась	20	10
63.	Олена Олек	22	10
64.	І. Скіра	153	10
65.	Я. Базюк	175	10
66.	Стела Федик	292	10
67.	Маргарета Гентош	305	10
68.	В. Шаран	407	10
69.	Б. Зорич	432	10
70.	Д. Пищ	458	10
71.	П. Волощук	505	10

Таблиця ч. 8

НАЙУСПІШНІШІ ЖІНКИ-ОРГАНІЗАТОРИ ЧЛЕНІВ У 1980 Р.

1. Квітка Стецюк (25) — 41 чл.
2. Марта Кортдуба (496) — 36 чл.
3. Анна Дайзенрот (26) — 26 чл.

Таблиця ч. 9

ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ ЯКІ ПРИЄДНАЛИ В 1980 Р. 25 І БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ З ЖИТТЬОВИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ І ЗА ЦЕ ПРИСЛУГОВУЄ ЇМ БЕЗПЛАТНИЙ ПОБУТ НА СОЮЗІВЦІ

П.Ч.	Організатор	Число Відділу	Здобув членів житт. забезпеч.	Прислуговує тижнів
1.	Роман Татарський	94	40	1
2.	Квітка Стецюк	25	38	1
3.	Марта Кордуба	496	36	1
4.	Іван Петрунцьо	78	30	1
5.	Атанас Слюсарчук	174	28	1
6.	Іван Чопко	271	28	1
7.	Йосиф Чабан	242	26	1
8.	Анна Дайсенрот	26	25	1
9.	Володимир Гавриляк	316	25	1
10.	пок. Михайло Семків	379	25	1

Таблиця ч. 10

СПИСОК ОРГАНІЗАТОРІВ, ЯКИМ ПРИСЛУГОВУЄ ГРОШОВИЙ БОНУС ЗА БІЛЬШУ СУМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ — 1980 Р.

П.Ч.	Організатор	Число Відділу	Сума житт. забезп.	Бонус
1.	Роман Татарський	94	$168,000	$200.00
2.	Атанас Слюсарчук	174	85,500	200.00
3.	Марта Кордуба	496	66,000	50.00
4.	Йосиф Чабан	242	58,000	50.00
5.	Данило Пищ	458	54,000	50.00

Таблиця ч. 11

ПЕРЕМОЖЦІ ОСІННЬОЇ КАМПАНІЇ — 1980 РІК

П.Ч.	Організатор	Число Відділлу	Сума забезпечення	Одержав нагороду
1	Роман ТАТАРСЬКИЙ	94	$105,000	$1,000.00
2	Петро ВОЛОЩУК	505	64,000	300.00
3	Анна ДАЙСЕНРОТ	26	47,500	200.00
4	Лев БЛОНАРОВИЧ	34	30,000	100.00
5	Іван ПЕТРУНЦЬО	78	38,000	100.00
6	Никола ДРАПАЛА	96	31,000	100.00
7	Ґльорія ПАЩИН	125	33,000	100.00
8	Григорій КОРБЯК	146	35,000	100.00
9	Атанас СЛЮСАРЧУК	174	36,000	100.00
10.	Йосип ЧАБАН	242	31,000	100.00
11.	Христина ФУҐА	269	38,000	100.00
12.	Іван ГАВРИЛЮК	360	30,000	100.00
13.	Данило ПИЩ	458	31,000	100.0C

ДОПОВНЕННЯ ДО ЗВІТІВ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

Ведучий нарадами д-р Мирон Куропась попросив до слова головного предсідника, щоб він дав доповнення до його вже написаного звіту.

Д-р Іван О. Флис перед звітуванням проголосив, що коли зголоситься відповідне число охочих взяти участь у панахиді по отцеві д-рові Ґавлічеві, будуть зорганізовані авта. Охочі повинні голоситися до д-ра Ярослава Падоха.

В дальшому сказав, що його звіт у двох мовах вже мають члени Головного Уряду. Він міг би ще дещо до того додати, але рішив цього не робити, а буде відповідати на всі поставлені до нього запити. Галина Олек зголосилася записувати всі запити, щоб він міг опісля на них відповісти.

Марія Душник — заступниця головного предсідника не мала ніяких додатків до вже поданого звіту.

Сен. Павло Юзик — директор для Канади ствердив, що його додаток до звіту буде менш більш повторенням з попередніх років, коли він говорив про спадок членів. У минулому році УНСоюз в Канаді втратив 184 члени, а на забезпеченні втратив $75,875.00, хоча надвишка зросла на суму понад п'ять тисяч долярів, що означає, що нові члени забезпечують себе на вищі суми. На його думку, втрата членства не є здоровим явищем. У звітовому році УНСоюз у Канаді втратив одинокого організатора. Ствердив, що в загальному в Канаді є застій. За такий стан не може відповідати Канадське Представництво, бо воно не має там ніяких прав. Над цією справою треба конечно застановитися, бо коли Представництво має відповідати за організаційний стан УНСоюзу в Канаді, воно мусить мати певні права. Помимо того, що Канадське Представництво має призначений бюджет, але щоб його можна вживати, треба мати дозвіл з Головної Канцелярії в Джерзі Ситі. Помимо того, що в Канаді є фонди і є певна надвишка, то Канадське Представництво не має доступу до тих фондів, ані не може користуватись бюджетом, який є призначений для Канади. На його думку, тому, що Канада це інша країна, Канадське Представництво УНСоюзу повинно мати автономні права, а теж мати право користуватись фондами, які їм Головний Уряд схвалює і за які Представництво відповідає перед Головним Екзекутивним Комітетом і перед Головним Урядом. Але воно, на жаль, таких прав не має і тому не може відповідати за те, що діється в Канаді. Від червня 1980 року відбулося тільки одно засідання членів Канадського Представництва, а щоб воно діяло, повинно б сходитися щонайменше чотири рази в році. Воно повинно відповідати за Окружні Збори, а тим часом Головна Канцелярія, без порозуміння з ним, заряджує такі збори і виникає непорозуміння. Для прикладу навів збори в Торонто, які через таке непорозуміння відкликано, а опісля вони таки відбулися. Канадське Представництво не було повідомлене про це і ніхто з членів не взяв участи в зборах, а в часописі „Вільне Слово" появилася неправдива вістка, що Представництво зігнорувало ці збори. Ті справи треба конечно вирішити тепер, або на наступній Конвенції.

Д-р Мирон Куропась подякував сенаторові Юзикові за доповнення до звіту і представив гостей, які завітали на пополудневу сесію, а то: Марія Лисогір, дружина бувшого головного предсідника Й. Лисогора; Михайло Ольшанський, голова Окружного Комітету УНС в Чікаґо - довголітній діяч УНСоюзу; проф. Михайло Васьків, секретар 88-го Відділу УНС в Кергонксоні; дружина д-ра М. Куропася Леся і його два сини Степан і Михайло.

Володимир Сохан - головний секретар нав'язав своє доповнення до звіту до кінцевої завваги свого написаного звіту, а то, що ключем до успіху УНСоюзу є людина. І тому, всі члени Головного Уряду повинні робити старання, щоб знайти надійних людей до праці, їх відповідно вишколювати і не жалувати інвестувати в них гроші, бо це є будучність УНСоюзу. При цьому поінформував, що всі члени Головного Уряду одержали своєчасно звіт Джеймса Балу і мали змогу з ним познайомитися. Теж члени Головного Уряду одержали звіти тих членів Головного Уряду, які надіслали їх до Головної Канцелярії своєчасно, решту звітів він роздав присутнім безпосередньо перед початком нарад. Попросив, щоб головні радні запізналися з цими останніми звітами. Сказав, що разом із друкованими звітами вислано теж усім звідомлення Славка Новицького, фільмового продуцента. Підкреслив, що у звіті Джеймса Балу є багато справ, які є ключем до успіху УНСоюзу.

Уляна Дячук — головний касир УНС дала доповнення до свого написаного звіту, а то, що за перші чотири місяці біжучого 1981 року майно УНСоюзу зросло на суму $858,000. За чотири перші місяці минулого 1980 року майно УНСоюзу зросло на суму $559,525,тобто зріст був більший у 1981 році на суму $258,875. Порівняння прибутків за перший квартал 1981 року з прибутками за перший квартал 1980 року виявляє, що вкладок зібрано більше на суму $30,000, відсотків від бондів було більше на $73,000, відсотків від гіпотечних позичок на майже три тисячі долярів. Видатки дальше виказують зріст виплат грошових зворотів, які зросли на $17,373, а посмертні виплати зросли на майже $24,000. Виплати дозрілих вивінувальних грамот впали на більше чим $45,000. Ствердила, що на протязі звітового року виконувано всі резолюції попередніх нарад Головного Уряду, а то:

1) Переведено частинно ревізію дивідендової схеми, а чергова зміна наступить на другий рік.

2) Вимінювано низьковідсоткові бонди, може не стільки, як бажано, але відсоткова ситуація не була сприятлива.

3) Гіпотечні позички УНСоюз уділяв у більшості тільки на 5 років. Змінна відсоткова стопа, про яку деякі банки говорять, у нас не прийнялася.

У звітовому часі, на припоручення Головного Екзекутивного Комітету, мала нагляд над ділянкою братської діяльности. Подала, що у вересні 1980 року Екзекутива прийняла на пост керівника братської діяльности Марту Кордубу і при цьому уповажнила її координувати працю. Марта Кордуба виготовляє плян праці на протяг 6 місяців, опісля на кожний місяць зокрема і на поодинокі тижні. Цей плян Марта Кордуба устійнює з нею та їй звітує, а вона звітує з цього перед Головним Екзекутивним Комітетом. Перед тим, поки затруднено Марту Кордубу на працю, вона була виготовила плян братської діяльности, який Екзекутива з нею передискутувала. Підкреслила, що вона особисто присвячує дуже велику вагу до її праці і тому хоче, щоб члени Головного Уряду запізналися з її звітом.

Василь Оріховський — головний організатор на вступі привітав головного предсідника і висловив радість, що його здоров'я так покращало, що він може брати участь у нарадах. У дальшому попросив, щоб його друкований звіт усі добре прочитали, а тоді ставили запити. Привітав минулорічного першуна організаційної кампанії Романа Татарського, як теж новообраного голову Чікаґського Окружного Комітету Михайла Ольшанського. Своє коротке слово закінчив Шевченковим ...„Обніміте ж брати мої найменшого брата...", бо, на його думку, під цю пору це є найбільш потрібне. До цього висновку дійшов після того, коли відвідав цілий ряд Окружних Зборів.

5. ЗВІТИ ГОЛОВНИХ РАДНИХ

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО АНАТОЛІЯ ДОРОШЕНКА

На протязі останньої звітової каденції був я у постійному контакті із Екзекутивою та з нею співпрацював. В 1980 р. брав участь у Річних Нарадах Головного Уряду та продовжував бути членом Молодечої Стипендійної та Спортової комісій. Брав участь у Річних Нарадах Окружного Комітету в Чікаго. Загальні Збори, які відбулися 10-го квітня ц.р., були проголошені нелегальними, бо уступаючий голова п. Михайло Сорока (член Головного Уряду) та голова президії п. Микола Сенчишак провадили зборами, не керуючись Правильником Окружних Комітетів УНСоюзу. Наприклад, як деякі відділи мали аж сімох делегатів, хоч Правильник постановляє, що найбільше п'ять делегатів можуть репрезентувати один Відділ. Вищезгадані особи повторили те, що їхні однодумці зробили на XIII Конґресі УККА.

На домагання інших членів Головної Управи, а саме д-ра Мирона Куропася, п. Олени Олек та інж. Анатолія Дорошенка, як також інших союзовців на терені Чікаґо, Екзекутива УНСоюзу уневажнила вищезгадані збори, назначивши нові Загальні Збори, які відбулися 8-го травня ц.р. та на яких був обраний на голову Округи заслужений союзовець п. Михайло Ольшанський.

Працював із 103-ім Відділом у Мілвокі, Висконсин, займаючи пост голови Управи. Через резигнацію попереднього секретаря, на цю позицію була обрана Уляна Тишинська, найактивніша українка на терені Мілвокі, якій я складаю подяку за добре проведену працю у Відділі.

Відбиванкова дружина Українського Народного Союзу при 103-му Відділі знову брала участь у місцевих турнірах і цією дорогою її члени складають подяку Спортовій комісії УНСоюзу за фінансову допомогу.

На протязі року також співпрацював із 114-им Відділом в Чікаґо, який є при українській православній катедрі св. кн. Володимира. Брав участь у XIII Конґресі УККА, як делеґат УНСоюзу, будучи свідком ганебного ведення Конґресу та його провалу керівними членами Визвольного Фронту. До цього також спричинилися два члени Головного Уряду УНСоюзу — д-р Богдан Футей, як голова президії Конґресу, та д-р Аскольд Лозинський. Обидва панове показали нам, що для них партія та персональні амбіції є вищі за добро Українського Народного Союзу та української громади. Як усім відомо, делеґація УНСоюзу одноголосно рішила покинути Конґрес, разом із іншими демократичними організаціями.

Подаю слідуючі рекомендації та завваги для Екзекутиви, Головного Уряду та наступній Конвенції під розгляд:

1. УНСоюз повинен змінити теперішню структуру Організаційного Відділу, ставлячи його на професійний рівень. Через брак професійних людей членство падає на долину.

2. УНСоюз повинен зменшити кошти Конвенції через обниження числа делеґатів. Головний Уряд та конвенційні делеґати ніяк не можуть оправдати витрату коло 400,000 дол., яку понесе УНСоюз у зв'язку з наступною Конвенцією.

3. УНСоюз повинен зменшити час Річних Нарад Головного Уряду із 5-ти до 3-х днів. Цим зменшимо кошти нарад, як також підвищимо їх ефективність.

4. Вітаю „Свободу" та „Ukrainian Weekly" за їхню демократичну лінію, особливо виявлену в 1980/1981 роках. За це мусимо скласти подяку членам Екзекутиви, особливо предсідникові д-рові Івану Флису та головному редакторові Зенонові Сниликові. Навіть у релігійних справах був поступ до соборництва. Маю надію, що в недалекому майбутньому вся українська громада (демократична) зможе з гордістю визнати „Свободу" та „Ukrainian Weekly" як загально громадські та соборні газети.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ ТЕКЛІ МОРОЗ

Моя союзова діяльність в 1980-му році нічим не різниться від попередніх років: кожного року я з меншим, чи більшим успіхом стараюсь приєднувати членів до УНСоюзу і дбаю про добре ім'я нашої найбільшої установи, яким являється Український Народний Союз. Здавалося б, що все є в найкращім порядку й нема жадних перешкод до дальшої успішної діяльности. Однак,перешкоди є і їх, здається, трудно виелімінувати з нашого суспільства.

Ми всі свідомі того, що кожна громада складається з одиниць які мають різні характери і уподобання та свої особисті погляди на різні справи. Український Народний Союз повинен бути ідеалом кожної одиниці й служити добрим інтересам кожної громади чи установи, бож Український Народний Союз об'єднує все українське суспільство, без огляду на громадську, релігійну чи політичну приналежність.

Якщо в минулих роках я звітувала про трудноці у Квебекській провінції з приходом до влади „Квібеква", які і посьогодні діють у цій провінції, з черги приходить друга трудність, яка охопила вже не тільки квебекську провінцію, але цілу Америку і Канаду, та яка, на мою думку, є більш небезпечна — це боротьба між своїми, „Бути нам, чи не бути".

Кожного свідомого українця, а зокрема членів УНСоюзу, до певної міри знеохочує така настанова до будь-якої суспільної праці.

Ми в терені зустрічаємось з різними людьми і пропагуємо ідею УНСоюзу, але дуже часто приходиться почути різні неприємні слова під адресою УНСоюзу, і тому ми мусимо поважно застановитись, що дальше діяти, щоб наше союзове членство й дальше росло й було вдоволене з членства в УНС. Мої поради слідуючі:

1. Старатися конечно поладнати конфлікт, який заіснував на останньому Конгресі УККА у Філядельфії, бо уважаю, що всякі свари приносять лише шкоду УНСоюзові.

2. Зосередити всю увагу на союзових справах:

а) Старатися впровадити в життя нові роди забезпечення, а головно пенсійний плян, яким наше громадянство є найбільш зацікавлене;

б) Справно полагоджувати всі союзові справи відносно поодиноких членів УНСоюзу, як грошеві звороти за дозрілі грамоти, відповіді на листи членів та інше.

в) Обнизити вік вплати забезпеченевих вкладок до 75 років життя.

г) Підшукати і вишколити фахових організаторів для Америки і Канади.

ґ) Змінити систему у виплачуванні дивіденди, про що я кожного року пишу у своїх звітах.

д) Поробити всі можливі заходи перед поштовими властями, щоби щоденник „Свобода" частіше приходив до хат передплатників, а не з тижневим, чи місячним запізненням, і то по кілька чисел нараз.

е) Упорядкувати адміністраційну працю щоденника „Свобода": Деякі особи, які заплатили свою річну передплату, дістають по кілька упімнень — заклик до заплати.

Як голова Монтреальської Округи Відділів УНСОюзу складаю щиру подяку всім членам Окружного Комітету за добру й дружню співпрацю в 1980 р., а саме паням: А.Дольницькій, В.Баніт, Д.Манило, Б.Мельник і О.Плешкевич; панам: О.Дячишин, М.Дідух, проф. М.Андрухів, др. О.Винницькому, П.Дубас, М.Переймі, мгр. Є.Орищук і Б.Тимець.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО АНДРІЯ ДЖУЛИ

My activities, as a member of the Supreme Assembly for the preceding year, were few but I believe beneficial to our organization.

I was present for our Supreme Assembly Session held the week of May 12, 1980. Two weeks later, I represented our organization at the Fifteenth National Ukrainian National Association Tournament which was held in Derry, Penna. Participating were 215 bowlers and over 275 people attended the awards banquet.

An organizational meeting of the Western Penna., and West Virginia branches was held on Sunday, September 21 in Ambridge, Penna., at the lodge rooms of branch 161. The featured speakers were our Supreme President John O. Flis and Supreme Organizer Wasyl Orichowsky.

I had the privilege of being a delegate of the 94th annual session of the National Fraternal Congress of America which was held at the Hilton Hotel in Pittsburgh, Penna. Also present at the sessions were John O. Flis, Ulana M. Diachuk, Walter Sochan and Wasyl Orichowsky.

I was also one of the delegates representing our organization at the 13th Congress of the Ukrainian Congress Committee of America, which was held in Philadelphia, Penna., on October 10,11, and 12. At this time I wish to state that I was 100% in accord with the action taken by our organization on Sunday, October 12, 1980.

Along with Stephan Hawrysz, organizer from the Philadelphia area, I represented our organization at the 69th annual session of the Pennsylvania Fraternal Congress which was held at the William Penn Hotel in Pittsburgh, Penna., on November 11 and 12. We attended all the well-planned sessions and found them very constructive.

My area, which consists of 18 branches from Pennsylvania and West Virginia, has been very lax in signing new members. Only 54% of our quota was realized. We must make a better effort in organizing new members.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО АСКОЛЬДА ЛОЗИНСЬКОГО

В історії кожної організації чи установи бувають періоди живучости та росту, як і періоди сповільненої діяльности, та навіть занепаду. На жаль, дуже часто у періодах послабленого розвитку чи на порозі занепаду, чимало установ неспроможні поставити правильну діягнозу хворобливого стану, або навіть, поставивши правильну діягнозу, не всилі віднайти відповідну рецепту, щоб протидіяти занепадаючому процесові. Завданням урядовців, як і всіх членів установи, яка знаходиться у хворобливому стані, є звертати увагу керівникам цієї установи на помилкові заложення їхньої діяльности, а у крайному випадку, коли ці заложення виказуються не помилковими а тенденційними, тоді обов'язком членів є вимагати резигнації цих осіб, які провадять установу до руїни.

Український Народний Союз — найстарша українська установа в діяспорі, пройшовши поверх 85-літній шлях великовартісної діяльности для цілої української громади тут та для добра українського народу на батьківщині, сьогодні знаходиться у небезпечному стані. Це, як нам виглядає, стається як з причин короткозорости союзової політики Екзекутивного Комітету, так і наставлення його поодиноких членів. Це останнє можна проілюструвати слідуючим прикладом: Дискутуючи про організаційний занепад УНС, член Екзекутивного Комітету на зборах одної округи УНС висловився, мовляв, УНС має хмародер, поверх 45 мільйонів долярів майна, поверх вісімдесят тисяч членів. Що для такого великого Союзу означає втратити одного чи двох, чи навіть десять членів!

Таке наставлення має глибші основи. Звичайно, воно не пособляє приєднанню нових членів. У цьому я особисто переконався, коли в минулих роках я мав честь організувати бодай десять членів до УНС щорічно, цього року, на жаль, цієї квоти я не був всилі виконати. І хоч ця невдача з моєї сторони являється малозначною для вищезгаданого члена Екзекутивного Комітету, все ж таки я відчуваю обов'язок перед членством УНС проаналізувати хоч коротко цю невдачу. Вона, мені видається, є не лише особистого, але й загально союзового значення.

Боротьба, виповіджена Екзекутивним Комітетом УНС проти членів Організацій Українського Визвольного Фронту, про яку я писав у минулорічному звіті, дійшла до кульмінаційної точки. В дійсності вона зараз поширилася поза круги організацій Українського Визвольного Фронту. Немає сумніву, що Екзекутивний Комітет свідомо вирішив, що УНС треба вичистити в першу чергу від „бандерівського" елементу. Потягнення речників УНС на XIII Конгресі УККА та послідовна кампанія в органі УНС „Свободі", вповні підтверджує цю нову політику УНС, мовляв, від сьогодні творимо „новий Союз" з виразно анти-бандерівським характером!

І тому мабуть нічого не дивно, що у висліді такої політики мені, як членові Організацій Українського Визвольного Фронту, який в минулих роках постійно організував членів до УНС з тих кругів, стало неможливим знайти людей, які були б готові вступати в члени УНС. Вступати до установи, якої провідники витворили атмосферу гостро неприхильну членам Визвольного Фронту. В цій кампанії йдеться так далеко, що орган УНС „Свобода" передруковує статтю проти Визвольного Фронту з органу іншого обезпеченевого союзу. Тут маю на увазі скандальну статтю Івана Смолія. В ній, між іншим, сказано: „...бо ж члени революційної ОУН, в якій би організації не були, діють у першу чергу згідно з директивами своєї партії, для добра тієї партії і часто на *шкоду* (підкр. А.Л.) організації, в якій вони перебувають, і для якої вони навіть складали присягу." Для прикладу Іван Смолій наводить Український Народний Союз та згадує одинадцять членів його Головного Уряду, які являються „ставленниками Визвольного Фронту". Виникає питання, чи передруковуючи цю статтю, Екзекутива УНС також вважає членів своєї організації з кругів Визвольного Фронту за шкідників УНСоюзу?! Думаю, що таке наставлення було б не тільки фальшивим, але і кривдячим для тих багатьох членів ОУВФ, які дали великий вклад в розбудову і ріст УНС. На маргінесі насувається питання, чи я, як карний член Головного Уряду УНС, повинен був організувати і ще більше „шкідників" для УНС?!

Але навіть „шкідники" спроможні часами працювати для користи тієї установи, в якій вони знаходяться, і так само і я в останньому році репрезентував УНС у Злученому Українсько-Американському Допомоговому Комітеті та з рамени ЗУАДК-у брав участь у нарадах допомогової організації CARE; брав активну участь з рамени УНС у З'їзді нью-йоркського Братського Конгресу; активно приймав участь, як заступник предсідника 204 Відділу УНС, та у Нью-йоркській Окрузі. Рівночасно на громадсько-політичному відтинку я продовжував виконування моїх обов'язків, наложених даними організаціями.

Діягноза про теперішню ситуацію в УНС здебільша базована на симптоматичних потягненнях Екзекутивного Комітету та вужчої Екзекутиви. Вона вказує на систематичну дію тих чинників у напрямі перетворити УНС з загально-громадської обезпеченевої установи на інституцію з вузьким політичним унапрямленням. При тому не виключається особистих користей та задоволення власних амбіцій. Жертвою стала ціла українська громада. XIII Конгрес УККА став предметом одностороннього насвітлення та широкого діяпазону закидів та наклепів. Речниками та рушіями вищезгаданої нової політики стала вужча Екзекутива та т.зв. редактор-емерит, (якого можна різно назвати, але в жадному випадку „емеритом") та старий редактор Кедрин-Рудницький, який здається змушений доповняти старечу пенсію різною писаниною на теми поза його експертизою, а головно, про XIII Конгрес УККА, на якому редактор Кедрин не був, якого не бачив, але про який все знає. Основною проблемою щодо статтей редактора Кедрина-Рудницького це не їх слаба аргументація, чи навіть наклепницька натура, бо ж кожний досвідчений читач зможе їх відповідно оцінити під оглядом джерела та натури самого автора, а радше той факт, що такого роду статті знаходяться в такому поважному часописі, яким колись була „Свобода". При тому треба ствердити, що не можна обвинувачувати головного редактора „Свободи". Так, як виглядає зараз, його функція є лише фігуративна, бо ж чейже з його рук Екзекутивний Комітет з „невідомих" причин навіть відібрав відповідальність за „Український Тижневик", хоч на останньому річному засіданні Головний Уряд УНС, вищий чинник чим Екзекутивний Комітет, вибрав його головним редактором цілости „Свободи", включно з „Українським Тижневиком". Бо ж оформлення „нового Союзу" з виразно анти-бандерівським характером вимагає цілковитої контролі у всіх галузях союзового життя тими людьми, які постановили бути речниками того оформлення.

Підсумовуючи, треба ствердити, що Український Народний Союз у своїй довгій історії зумів перемогти різні ворожі заміри та намагання звести його на манівці. Я хочу вірити, що і сьогодні членство УНС не позволить, щоб наша найстарша на найбільш заслужена установа котилася до руїни. Політиканство теперішньої верхівки нашої установи гальмує активну організаційну обезпеченеву та братську діяльність. Все це видно з діяльности речників Екзекутивного Комітету, в якій помічається лише старі формули, майже без нової оригінальної думки у відношенні, що є основним, тобто обезпеченевої діяльности УНС. Мабуть найбільш оригінальний задум Екзекутивного Комітету за останній рік, це не по лінії обезпеченевої чи братської діяльности, а радше по лінії політиканства-перетворення органу УНС „Свобода" на орган Комітету Правопорядку. Організаційний занепад Союзу сьогодні це не симптом браку допливу українства в діяспорі, а радше, це явне моральне обвинувачення в сторону тих людей, які сьогодні знаходяться на провідних постах УНС, виборних чи дарових, та за яких ми, члени УНС, відповідаємо перед цілою українською громадою.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ТАРАСА ШМАҐАЛИ

This report reflects the 3rd year of my fourth term (15th year) as Supreme Advisor of the Ukrainian National Association.

My activities, accomplishments, views and opinions, as in my past reports, are outlined as follows:

A. Activity for the Ukrainian National Association
B. Civic Efforts
C. Comments and Suggestions

A. Activity for the Ukrainian National Association

1. Ohio Fraternal Congress — Executive Board Member
2. Ukrainian National Association Urban Renewal Corporation — Board of Directors
3. Annual and Organizational meetings — Cleveland District — Cleveland, Ohio
4. Annual Meeting of Supreme Assembly — Soyuzivka
5. Contacts with public officials in regards establishment of UNA Senior Citizen Center

B. Civic Efforts

1. Chairman, Ohio Heritage Groups Council
2. Vice Chairman, Cuyahoga County Republican Executive Committee
3. Member of Visiting Committee, Cleveland State University
4. Member of Visiting Committee, Dyke College
5. Executive Board, United Ukrainian Organizations (UCCA Cleveland branch)

Each year of my now 15 year tenure as Supreme Advisor I have taken this report as an opportunity to communicate some thoughts and suggestions. I am always encouraged by the number of our Brothers and Sisters who read them yearly and urge me to continue pressing for modernization of our Association. So here again are some old and some new thoughts for the good of our Association.

1. Reorganizing our Organizing Program

Each year as I browse through my old reports, it seems that somewhere in my remarks for the good of the organization I discussed our organizational effort. In my recent reports, this has become the No. 1 item. In retrospect, it always should have been and should continue to be the No. 1 item. For, unless we can reverse the present trend of membership loss, in not too many years we will find ourselves with some far more difficult decisions to make.

It is unfortunate that not everyone in our organization, and certainly not in the community gives our organizing effort that same No. 1 priority. Unless and until they do, what some individuals and groups appear to be fighting to control may not be worth controlling.

Although we have made some changes, primarily in the area of our Fraternal Director, and have added some long overdue projects such as the home office newsletter, we are still a long way from the major effort necessary. I was pleased to receive the final copy of our consultant's report which addresses our entire organization with emphasis on membership. Hopefully this will be the foundation for our revitalization effort. I hope at this Supreme Assembly Meeting that this report and its long-term impact on the Ukrainian National Association will be the #1 priority. However, I fear that our present political atmosphere may result in a week of petty political squabbles, as opposed to getting down to the real business at hand.

2. UNA Building

I have had the honor of continuing as a director of the UNA Urban Renewal Corporation since its inception. There have always been two major problems that have plagued this project from the beginning. (1) The lack of permanent financing of the building. (2) Difficulty in fully leasing all available space. We are all pleased to note that point (2) has finally been resolved, and the building is fully leased. However point (1) continues to be a very serious problem, especially with the prime rates, as we all know, soaring up to the 20+ range. Even with the building filled and income at the highest level, the high interest rates which we have to pay have again made our rate on our investment very low. Much, much lower than what we could have received from the bond or money market.

I am still convinced that the building is a bad investment and that the P.R. value which we receive from its ownership does not overcome the additional monies which we could be using for the benefit of our membership. The tax shelter which such a building could give a private investor is of no value to our organization. This tax shelter could make the building an attractive investment for a private owner. I again feel that when interest rates fall, which we all hope they will in the very near future, that we must seriously consider the sale of the building.

As I said in my last report, we could then either lease our present space, or build a smaller structure at Soyuzivka.

I was quite frankly pleased with the reaction that I received from members of the Supreme Assembly following my detailed presentation to that group last year. I hope to continue to discuss this very important matter again this year.

3. Establishing our Priorities

How many of us this past six months attended any UNA meeting — branch, district or national — where the real prime topic of discussion was the acquisition of new members? Oh yes, maybe that was a topic of discussion, but did it end up as the prime topic of the meeting? No! We all know that the prime topic of every UNA meeting throughout this last six months always became UNA's relationship with UCCA. I am not trying to minimize the importance of UCCA and the goals for which UCCA was originally founded. Nor am I trying to minimize the effort nor the obligation that UNA has to support this type of American community congressional-administration political action. There is no question that there is a need for this type of activity and that UNA must participate.

However, the form of UNA's activity in this area is certainly secondary to what should be our prime priority, the lifeline of our organization — **membership**. We can conceivably conduct our petty political battles, while allowing the entire organization to go down the drain! I appeal to all who are true believers in the importance of a strong Ukrainian National Association as the cornerstone of the Ukrainian community, to put their priorities in proper prospective and get back to the important business at hand, that of the survival of our organization!

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ АННИ ГАРАС

Звітуючи про працю на пості головної радної УН Союзу за 1980 рік, уже на вступі мушу заявити, що я не мала жадного припоручення від Екзекутивного Комітету. Тому моя праця була обмежена виключно до Лігай-Велійської Округи, яку я очолюю як голова, та 47Відділу УНС в Бетлегемі, Па., де виконую обов'язки секретаря.

У звітовому році Округа збагатилась новим Відділом, а саме в липні старший організатор Степан Гавриш, при помочі молодої учительки мгр. Євгенії Івасечко-Цап, заложив у Савдертавні, Па., Відділ число 46, патроном якого обрано св. Володимира. До того Відділу придбано 31 нових членів. Завдяки новому Відділові, квота Округи була виконана на 111 відсотків. Виконавши квоту на 111 відсотків, Округа Лігай-Велі зайняла третє місце між Округами. За те цією дорогою висловлюю щиру подяку всім відділовим урядовцям, а головно секретарям Відділів, приналежних до Округи.

Як голова Округи я весь час була в контакті з поодинокими секретарями, яким служила технічними порадами, а коли було потрібно, то їх відвідувала. Коли говорити про Округу, то за звичаєм відбуто Річні збори 9-го березня, під час яких мене переобрано одинадцятий раз на голову. Від Екзекутиви брав участь в Річних зборах головний організатор В.Оріховський. Брала також участь в конференції голів Окружних Комітетів УНС, що відбулася в Головній канцелярії Народного Союзу в Джерзі Сиҭі, Ню Дж., а 17-го серпня була учасницею на христинах 389-го Відділу УНС в Лігайтоні, Па. Ми мали від Округи організаційні наради 27-го вересня, в яких брав участь головний предсідник д-р Іван Флис.

Як секретарка 47-го Відділу я докладала всіх зусиль, щоби його збільшити новими членами. В звітовому часі придбала 10 членів, а плян був придбатри 25. На жаль, того пляну не виконано не з моєї вини.

Поза працею для УНСоюзу, не занедбаю і суспільно-громадської праці а головно в жіночих організації.

Належу до Головної Управи ОЖОЧСУ, де виконую обов'язки організаційного референта. Належу також до 4-го Відділу ОЖОЧСУ в Аллентавні, Па., де сповняю обов'язки секретаря. Крім того, належу до 91-го Відділу Союзу Українок в Бетлегемі, Па., де я є членом Контрольної комісії. Також я є членом Контрольної комісії в Головній Управі Карпатського Союзу.

Якщо говорити про загальну працю УНС в 1980 році, а головно організаційну, то — на мою думку — вона була мінімальна. Ми понесли поважні втрати в членах.

При цьому хочу в своєму звіті сказати, що Екзекутивний Комітет повів нефортунну політику по XIII Конгресі УККА, а в парі з тим і „Свобода" та „Тижневик", де непотрібно були напади на одне політичне середовище, а саме УВФ. Наша преса повинна бути соборною і служити однаково всім суспільно-громадським чи політичним організаціям. Наші піонери, закладаючи УНС, написали, що завданням Союзу є об'єднати всіх українців (русинів) без огляду на релігійну приналежність або політичні погляди.

Також мушу згадати, що по XIII Конґресі УККА в листопаді я вислала листа на адресу головного предсідника д-ра Івана Флиса, в якому, згідно зі статутом УНСоюзу, домагалася скликання надзвичайного засідання Головного Уряду для злагідження роздору в українській громаді. На жаль, головний предсідник не скликав такої наради і не відповів на мого листа.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ ГЕЛЕН ОЛЕК

In May, 1980, the 15th annual U.N.A. bowling tournament was held in Derry, Pa., and it was the largest one bringing in 45 teams from the Midwest and Canada. When we talk about 45 teams, with 5 people on a team, that brings in 225 people just to bowl, plus some of their family and friends. I would say it is a good size event. Now I look forward to the 16th tournament which will be held in Chicago this year.

On June 22, 1980, I attended the U.N.A. Greater Chicago 8th Annual Golf Tournament in Orland Park, Il.

I attended the 40th anniversary of the Ukrainian Youth Club, UNA Br. #452 of Munster, Ind., which was held on February 22, 1981. Their very dedicated secretary of 40 years, Mary Scebelo, and her committee arranged a perfectly beautiful fraternal celebration for the members of this branch and their families. I just wish more of our branches would do this. Birth of the Holy Virgin Society UNA Br. #259 with Julie Guglik as secretary celebrated their 70th Anniversary last year in the same manner, as did Good Will Society Br. #22.

On March 22, 1981, I attended the Youth Festival honoring Prof. Roman Zavadovych on his 60 years of literary contributions. This was a very great celebration in our Chicago community honoring Prof. Zavadovych.

As a member of the Credit Committee of Selfreliance Federal Credit Union for the past 12 years, I extended sincere greetings and heartiest congratulations to SELFRELIANCE from U.N.A. on their 30th Anniversary at their annual meeting.

I participated in celebrating the installation of our new St. Nicholas Diocese Bishop Lotocky, in Chicago on April 2, 1981.

I realize this is a very short report. However, I had a great loss in my life this past year and was out of commission for a while. I am making every attempt to make up that time and find it is pretty difficult as there is no activity, or enthusiasm in our U.N.A. Chicago community. Sad to say, our Chicago District Committee has not been too active, and the fact that we have no organizer in our area does not help. In the past an organizer would instill some enthusiasm or interest and we very much lack that.

I continue to sponsore UNA bowling teams and UNA radio spot announcements and ended the year with 10 new members.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ВАСИЛЯ ДІДЮКА

Немає найменшого сумніву, що кожний звітодавець хотів би ввести до свого звіту всі найкращі елементи з його праці, активноктей і успіхів. Хотілося б і мені це зробити як довголітньому працівникові і головному радному УНС. Чи це вдасться у цьому звіті — не знаю! Правда, це „не знаю" ніяк не означає, що на протязі минулого року я стояв осторонь і не цікавився справами й працею УНС, не радів його успіхами, якщо вони були, і не журився недоліками, яких, на жаль, не бракувало. Для виконання кожного завдання потрібно не тільки доброї волі і плянів, але також сприятливих умов, а для установи, якою є УНС, також і суспільно-громадської атмосфери.

Коли понад 15 років тому я включився в активну працю УНС, то тільки з твердим переконанням, що УНС — це направду „твердиня" українського духа, яка вже понад 85 років з твердих, тяжких і невідрадних піонерських часів згуртувала у своїх рядах тисячі людей українського роду, які без різниці віровизнання чи політичних переконань створили моральну і матеріяльну силу об'єднуючого чинника українських спільнот в Америці і Канаді.

Керуючись такою настановою, я з повним запалом, посвятою й енергією віддав цій заслуженій установі повних десять років праці. Тисячі миль просторової Канади різними засобами комунікації й транспортації були спрямовані до майже усіх більших і менших осередків українського поселення в Канаді, а частинно і в Америці.

Зорганізовано 15 нових Відділів, відновлено — 3, приєднано тисячі нових членів, а постійні організаційні відвідини, участь у зборах не тільки в Окружних, але і окремих Відділів, зустрічі і відвідини церковних і світських провідних осіб, дописи про працю союзових клітин в „Свободі" й іншій українській пресі, виступи по радіо з союзовою тематикою, теоретичний і практичний вишкіл секретарів-організаторів і т.п. Хоч це не повний баланс десятирічної праці, однак він дуже сприяв у розвитку УНС, який, хоч у дещо відмінній суспільно-громадській і організаційній структурі в Канаді, здобув собі повне право громадянства й респект української спільноти.

Безперечно, що ідейно національно-соборницьке заложення та прямолінійний шлях, яким прямував УНС, його офіційний орган „Свобода" і керівники, що все й всюди пам'ятали про цілі й завдання установи, були коректними супроти свого членства, не дивлячись на їхні віровизнання, політичні переконання, або час їхнього поселення — творили основну підставу росту й популярности УНС.

На жаль, в останніх трьох роках в УНС так змінилось, що не раз тяжко навіть збагнути — в чому справа? Правда, можуть бути різні оправдані чи неоправдані причини, однак, я переконаний, що найосновніше — це деякі потягнення керівників Головної Екзекутиви, а зокрема предсідника, у різних, а часто навіть принципових справах, що спрямовують працю і діяльність УНС в невластивому напрямку, що спричинило занепад УНС під кожним оглядом.

Це спритно запримітили деякі із тих осіб чи групок, що цілком неприхильно ставились до УНС, які ніколи нічого для нього не зробили, а стоячи осторонь, все знаходили „ пля ми на сонці", нищівно його критикували і поборювали. І дивно, що їм це вдалося. УНС, який незмінно повинен стояти на самостійницько-соборних і національних заложеннях та як і попередньо у багатьох критичних суспільно-громадських струсах бути провідним і, як колись, об'єднуючим чинником, врешті опинився в меншості на становищі „лідера" тих групок, а деколи і окремих одиниць, які з якоюсь дивною нетолеранцією ставляться до інакшемислячих, а зокрема тих здорово-конструктивних сил української спільноти, які займають принципове становище у самостійницьких змаганнях українського народу за визволення.

Орган УНС „Свобода", допустивши на свої сторінки неперебірчиву писанину, часто до УНС не причетних осіб, друкуванням крайньо-односторонніх різних „становищ", „заяв", „комунікатів", а при тому і окремих статтей не тільки шкодить УНС, але також і українській визвольній справі в цілому.

Дивно теж, що нібито в ім'я „Правопорядку і єдности української громади" невідомо з якої потреби мусять займатися емиритовані редактори, які довгі роки працювали в „Свободі", а тепер покликують собі на свідків їхньої „правди" „живих і мертвих"? Якщо дійсно вони такого „правопорядку" хотіли і хочуть, то дуже дивно чого мусіли чекати аж 25 років? Нагод для такої місії „ангелів миру" хіба не бракувало і в минулому.

Коли сьогодні головний предсідник УНС тратить свій дорогий час для очолювання гуртків „невдоволених" (?) для якогось „правопорядку"; щоб, як пише „Лис Микита", завести „право там, де немає порядку", або „є порядок, а немає права" — то направду дуже прикро звітувати про ці справи нам, членам Головного Уряду, яких Конвенція наділила почестю й правом стояти на сторожі і розвитку УНС.

Чому і кому потрібно було довести УНС до сьогоднішнього стану — тяжко зрозуміти і відповісти. Зокрема тяжко нам, членам УНС в Канаді. Справи УККА в ЗСА — не нові! В його історії вже були різні труднощі! Правда, тодішні його керівники ставили справи УНС вище від особистих чи групових та в ім'я загальної справи, не звертаючи уваги на „критику" чи очорнювання тих „демократів", які тоді своїми „централями" і „журнальчиками", не перебираючи в засобах, виступали проти УНС. Сьогодні предсідник УНС очолює ці „громадські сили" для заведення „правопорядку".

Зробивши декілька цих натяків на невідрадний стан УНС, про який ми всі добре знаємо, не тому, щоб комусь докучити, чи критикувати, але з обов'язку кожного союзівця, якщо він дорожить ним, а ще більше як у його працю і ріст він вложив хоч якусь малу частину своєї праці, бо тільки вона є мірилом відношення журби за його долю.

Я переконаний, що на цьому річному засіданні Головного Уряду УНС, яке повинно стати переломовим у дальшій праці, рості й діяльності, ми знайдемо розумну розв'язку, якщо цьому знову не пошкодить засліпленість „більшости", в яку вже довго вмовляється, що УНС-ві грозить „опанування одним середовищем"! Я переконаний, що здоровий розсудок і реальна дійсність переможуть!

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИСТОПАД 1981 РОКУ

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ЛИСТОПАДІ 1981 Р.

Ч.В.	Організатор	Придбав у листопаді	Сума забезпечення		Разом у 1981 р.
	ОКРУГА БАЛТИМОР				
34	Л. Блонарович	2	$10,000	1ADD	10
55	А. Ціздин	1	1,000		11
260	В. Мацук	3	11,000	2ADD	3
320	І. Малко	1	3,000		10
337	Е. Притула	1	2,000		8
	Разом	8	$27,000	3ADD	
	ОКРУГА БОСТОН				
224	Й. Ґрха	5	$5,000	1TP	5
374	В. Гетманський	1	1,000		3
	Разом	6	$6,000	1TP	
	ОКРУГА ЧІКАГО				
22	Олена Олек	3	$15,000	3ADD	13
51	М. Ольшанський	3	2,500		
	П. Кульчицький	3	3,000		33
106	М. Марчук	1	1,000		
	А. Іванюк	6	22,000	2ADD	10
107	В. Ванджула	1	5,000		2
125	Ґльорія Пащин	4	20,000	2ADD	7
131	Л. Боднар	4	4,000		4
136	М. Сорока	6	10,000		24
157	Т. Чума	3	7,000		
	Л. Боднар	4	4,000		7
220	Е. Блідий	1	2,000		11
379	В. Семків	3	2,500		23
395	С. Лісович	1	1,000		2
399	С. Касіян	2	6,000	1ADD	13
423	Я. Берестянський	2	4,000		4
452	Марія Сцібело	4	4,000		7
472	Стефанія Кочій	3	15,000	1ADD	4
	Разом	54	$128,000	9ADD	
	ОКРУГА КЛІВЛЕНД				
115	П. Бабич	1	$3,000		1
180	Геновефа Жеребняк	1	3,000		5
	Разом	2	$6,000		
	ОКРУГА ДЕТРОЙТ				
94	Р. Татарський	9	$44,000		44
341	В. Літинський	1	3,000		3
	Разом	10	$47,000		
	ОКРУГА ДЖЕРЗІ СИТІ				
25	Квітка Стецюк	2	$1,500		27
70	М. Шеремета	1	2,000		9
170	В. Білик	2	6,000	1ADD	14
171	С. Раєн	4	12,000	1TP	11
	Разом	9	$21,500	1ADD	
	ОКРУГА МІННЕАПОЛІС				
345	М. Каркоць	1	$10,000		5
	ОКРУГА МОНТРЕАЛЬ (КАНАДА)				
434	Олександра Дольницька	2	$2,000		15
474	Дарія Манило	1	5,000		1
	Разом	3	$7,000		
	ОКРУГА НЮ ГЕЙВЕН				
12	В. Лучкань	2	$4,000		2
54	В. Добчанський	1	500		2
414	І. Телюк	2	6,000		7
	Разом	5	10,500		
	ОКРУГА НЮАРК				
27	В. Сенежак	1	$1,000		5
172	В. Осадчук	3	13,000	ADD	9
219	Марія Юров	1	2,000		1
490	С. Чорномаз	6	11,000	1ADD 2TP	6
	Разом	11	$27,000	3ADD 2TP	
	ОКРУГА НЮ ЙОРК				
5	А. Малан	1	$500		10
16	Н. Москаль	1	1,000		2
158	Емілія Саноцька	1	5,000	1ADD	3
194	М. Юзенів	3	2,000		11
200	І. Пригода	2	4,000		10
267	Ґльорія Толопка	1	1,000		8
293	Марія Душник	3	3,000		
	І. Хома	1	1,000		9
361	С. Чума	3	11,000		
	І. Яремчук	3	11,000	1ADD	11
489	М. Шпитко	1	1,000		3
	Разом	20	40,500	2ADD	
	ОКРУГА НІЯҐАРА (КАНАДА)				
451	Марія Нечай	1	$3,000		21
458	Д. Пищ	1	10,000		13
	Разом	2	$13,000		
	ОКРУГА ПАССЕЙК				
42	І. Блиха	2	$7,000	1ADD	
	І. Хомко	1	2,000		11
182	Г. Клименко	1	3,000		4
	Разом	4	$12,000	1ADD	
	ОКРУГА ПЕРТ АМБОЙ				
104	С. Мисак	1	$1,000		1
332	К. Мазепа	1	1,000		1
349	М. Захарко	2	2,000		8
372	Й. Ярема	1	2,000		7
	Разом	5	$6,000		
	ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ				
32	І. Одежинський	1	$500		13
45	В. Колінко	2	2,000		6
83	С. Гавриш	2	2,000		18
116	С. Шилькевич	1	1,000		4
153	І. Скіра	3	8,500		
	І. Одежинський	1	3,000		9
154	Анна Яремко	2	2,500	1TP	
	С. Гавриш	1	1,000	1TP	4
156	М. Новак	1	2,000		1
162	Д. Федорійчук	1	1,000		2
216	І. Одежинський	1	1,000		
	Б. Одежинський	3	5,000		12
237	М. Крика	5	9,000	4TP	14
245	М. Мартиненко	1	2,000		11
247	М. Маєр	1	1,000	1TP	1
268	Е. Барилка	1	1,000		5
269	Христина Фуга	13	33,500	5ADD	27
339	М. Луців	1	1,000		5
347	Дарія Цапар	6	12,000		
	С. Гавриш	3	11,000	2ADD	26
352	Я. Щербак	3	10,000	1ADD	12
362	Ф. Петрик	1	1,000		10
375	І. Данківський	1	1,000		
	П. Тарнавський	1	1,000		21
378	Катерина Панчишин	1	1,000		4
397	М. Нич	1	2,000		7
430	М. Ковальчин	3	3,000		
	І. Кнігницький	3	3,000		
	С. Гавриш	2	10,000	2ADD	13
	Разом	66	$132,000	10ADD 7TP	
	ОКРУГА ПІТТСБУРҐ				
56	П. Когут	1	$1,000		6
63	Емма Турко	7	9,000		31
120	Анна Рефт	1	5,000	1ADD	7
161	А. Джула	4	8,000		32
276	С. Іваницький	1	1,000		8
	Разом	14	124,000	1ADD	
	ОКРУГА РОЧЕСТЕР				
316	В. Гавриляк	2	$1,000		31
367	В. Попович	1	500		3
	Разом	3	$1,500		
	ОКРУГА ШАМОКИН				
78	І. Петрунцьо	6	$7,000		25
305	Маргарета Гентош	3	6,000		18
382	Катерина Гарбест	1	1,000		2
	Разом	10	$14,000		
	ОКРУГА СИРАКЮЗИ-ЮТИКА				
271	І. Чопко	7	17,000	1ADD	11
283	Ю. Гаврищків	1	1,000		11
330	І. Мартинюк	2	10,000		4
	Разом	10	$28,000	1ADD	
	ОКРУГА ТОРОНТО (КАНАДА)				
464	М. Хомин	1	$2,000		2
469	К. Чорномаз	2	2,000		3
	Разом	3	$4,000		
	ОКРУГА ТРОЙ				
13	П. Шевчук	1	$1,000		9
57	М. Савків	1	1,000		4
266	В. Варшона	3	3,000		8
	Разом	5	$5,000		
	ОКРУГА ВІЛКС БЕРИ				
30	Р. Дяків	1	$1,000		4
282	Катерина Лукач	1	1,000		2
	Разом	2	$2,000		
	ОКРУГА ВІННІПЕҐ (ЗАХІД КАНАДИ)				
445	І. Геврик	71	$71,000		88
497	М. Наконечний	2	5,500		2
502	Д. Марцінюк	2	8,000	1ADD	9
503	Т. Войтів	4	10,000	1TP	5
	Разом	79	$94,500	1ADD 1TP	
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ				
279	Н. Оленчук	1	$1,000		1

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ЛИСТОПАДІ 1981 Р.

П.Ч.	Округа (Осідок)	Кількість Відділів	Придбано чл. у листопаді	Разом у 1981 р. членів	на суму	АДД
	ОКРУГИ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ					
1.	Філядельфія	39	66	352	$869,500	74
2.	Піттсбурґ	18	14	113	216,000	6
3.	Шамокин	21	10	96	210,000	10
4.	Алентавн	13	—	33	91,000	4
5.	Скрентон	7	—	10	16,000	1
6.	Вілкс Бери	9	2	18	24,000	—
	Разом	107	92	622	$1,426.500	95
	ОКРУГА МЕРИЛЕНДУ					
	Балтімор	9	8	55	$152,000	8
	ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ					
1.	Ню Йорк	33	20	145	$363,500	16
2.	Сиракюзи-Ютика	14	10	57	115,000	1
3.	Рочестер	10	3	59	76,000	1
4.	Трой	7	5	30	46,000	—
5.	Боффало	9	—	34	93,500	7
	Разом	73	38	325	694,000	25
	ОКРУГИ НЮ ДЖЕРЗІ					
1.	Нюарк	22	11	51	$109,000	6
2.	Джерзі Сиҭі	11	9	80	172,500	9
3.	Перт Амбой	13	5	43	87,000	3
4.	Пассейк	6	4	18	47,500	3
	Разом	52	29	192	$416,000	21
	ОКРУГИ ІЛЛИНОЙ, МИШИҐЕН І ОГАЙО					
1.	Чікаґо, Ілл.	34	54	205	$459,000	25
2.	Детройт, Миш.	20	10	122	429,000	17
3.	Клівленд, Огайо	21	2	36	103,500	6
4.	Янґставн, Огайо	9	—	16	66,000	1
	Разом	84	66	379	$1,057.500	49
	ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ					
1.	Ню Гейвен, Конн.	18	5	43	$101,000	2
2.	Бостон, Масс.	6	6	15	36,000	—
3.	Вунсакет, Р. Ай.	6	—	13	29,000	—
	Разом	30	11	71	$166,000	—
	ОКРУГИ ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ					
1.	Центральна	6	—	4	$4,000	—
2.	Міннеаполіс, Мінн.	6	1	7	36,000	—
3.	Ст. Луїз, Мо.	5	—	2	4,000	—
	Разом	17	1	13	$44,000	—
	Необ'єднані Відділи в Америці	22	1	16	$57,500	4
	ОКРУГИ КАНАДИ					
1.	Торонто, Онт.	25	3	33	$93,000	8
2.	Монтреаль, Квеб.	8	3	42	143,500	6
3.	Ніягара, Онт.	9	2	46	215,000	1
4.	Захід Канади	19	79	125	319,000	10
	Разом	61	87	246	$770,500	25
	ЗАГАЛЬНА СУМА	455	333	1,919	$4,784,000	229

ЩОЙНО ТЕПЕР СТАЛО ВІДОМИМ, ЩО НА президента Ірану Алі Хаменеі був бомбовий замах у часі його промови, який наніс йому тривалі тілесні шкоди. Під кінець червня 1981 року, коли Хаменеі промовляв до голосника бомба заложена в голосник вибухла недалеко лиця промовляючого,. Вибух ушкодив йому лице й горло та спаралізаував праве рамя. В неділю, 10-го січня ц.р. терористи заатакували на головній вулиці Теграну брата президента Мохаммеда, який є членом іранського парляменту, коли він йшов у товаристві двох охоронців. Обидва охоронці загинули на місці, а Мохаммед Хаменеі був тільки поранений. Напасники втекли й досі їхні прізвища невідомі, ані не відомо, до якого табору вони належать. Всетаки офіційні чинники Ірану зразу заявили, що виконавці замаху на Махоммеда Хаменеі були „американські найманці".

Пам'яті хорунжого Михайла Собчака

Св. п. хорунжий Михайло Собчак відійшов у вічність 19-го липня 1981 року в Торонто, Канада, залишивши в глибокому смутку і жалю дружину Славку і єдиного сина Бориса. Жалобна громада, що складалася із найближчої родини, побратимів по зброї, друзів та знайомих гідно та з належними почестями відпровадила його в останню й неповоротну дорогу 23-го липня 1981 року.

У день похорону Спочилого у Торонто був теплий соняшний день, а він любив сонце. Тому то, останні роки свого трудолюбного життя прожив на соняшній Флориді. Він любив сонце ще і тому, що роки дитинства і молодости провів на півдні нашої батьківщини, де переважно соняшна погода, де ростуть лани пшениці, а повітря насичене запахом соняшників і м'яти.

Св. п. хорунжий М. Собчак

Михайло Собчак народився 4-го листопада 1922 року в Літичині біля Білої Церкви. Михайлова родина поколіннями була прив'язана до родючого українського чорнозему. Вони обробляли його, боронили перед наїздниками і вмирали в його обороні. То була їх власність. Старокозацький рід Собчаків частенько міняв свій плуг на шаблю, бо навала ворогів завжди намагалася заволодіти ними.

Батько Михайла „не повернувся" із сільради десь у роках 1926-1927. Тоді Михайлові було чотири роки. Залишилися сиротами Михайло і його старший брат, що потім у час голоду пропав без вісти. Висловлюючись словами Стефаника, „мати на воротях умерла", виглядаючи мужа надаремно. Пройшли роки, повні голоду і небезпек. Михайло підріс і так як його предки „замінив плуг на шаблю", опинившися в Дивізії. Іноді на фронті, особливо у затяжних боях, коли фронти стояли в окопах, Михайло любив оповідати друзям про часи своєї молодости та свою матір. Оповідаючи він часто плакав. „Щонеділі ми були у церкві, бо мама співала у хорі. Я любив відрізняти її голос від інших. Містечко було недалеко від нашого хутора. Вона, бідна, не дочекавшися батька, знаходила задоволення у співі й церкві. В часі голоду ми їли кропиву, а ніччю у жнива крали колоски зі свого поля, що належало тепер до колгоспу".

Михайло мав приємний баритон. Він, так як і його мама часто співав. Особливо з почуттям виконував він народні пісні. Він чарував своїм голосом побратимів в „окопах", розвеселяв їх у Рімінському полоні, співаючи в „Бурлаці", з яким він переїхав до Англії як соліст

Після переїзду до Торонто довгі роки співав у катедральному хорі св. Володимира, а на Флориді був активним членом хору у церкві св. Миколая у Маямі.

Св. п. Михайло був вірним сином своєї батьківщини і в найтяжчому часі відважно зі зброєю в руках боронив її свободу. Декілька разів тяжко поранений, виздоровівши, завжди повертався у свою частину до своїх друзів. Пройшов партизанку, з пораненням вийшов з-під Бродів, пройшов із сотнею Югославію, Польщу і Австрію, опинившися в англійському полоні, де поділив долю і недолю Дивізії в Риміні.

Вдачею він був тихий, скромний, щирий і завжди тактовний. Не дивно, що він швидко здобував собі пошану й довір'я, а навіть й любов. Здібний і досвідчений військовик михайло завжди командував вишкільною сотнею, передаючи своє знання іншим, творячи кадри старшин і підстаршин. Нічого дивного, що він вирішив ділити долю полону зі своєю сотнею, хоч мав змогу бути вільним.

В день його похорону прийшли усі, що знали Михайла, попращати його в останню путь, — й хоч квіткою на свіжу могилу сказати йому „пращай".

Понеслася сумна пісня „Кру-кру..." високо-високо в небесні простори до Білої Церкви в Україну.

Сьогодні ще недоцільно писати докладний життєпис св. п. Михайла Собчака, одначе із певністю можна сказати, що ім'я його буде стояти поруч найкращих синів України.

Д-р Микола Бояр

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ЛИСТОПАДА 1981 Р. ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Організатор	Відділ число	Здобув членів
1.	С. Гавриш	83	91
2.	І. Геврик	445	88
3.	Р. Татарський	94	41
4.	А. Джула	161	32
5.	М. Турко	63	31
6.	В. Гавриляк	316	31
7.	А. Слюсарчук	174	30
8.	М. Ольшанський	51	28
9.	Й. Чабан	242	28
10.	Квітка Стецюк	25	27
11.	Христина Фуга	269	27
12.	І. Петрунцьо	78	25
13.	М. Сорока	136	24
14.	В. Семків	379	23
15.	Стелла Федик	292	22
16.	В. Оріховський	353	22
17.	І. Гаврилюк	360	21
18.	Маргарета Гентош	305	18
19.	Дарія Цапар	347	17
20.	Марта Кордуба	496	17
21.	В. Пастушик	231	16
22.	В. Білик	170	14
23.	М. Крика	237	14
24.	Олена Олек	22	13
25.	Т. Сливінський	59	13
26.	В. Шаран	407	13
27.	Олександра Дольницька	434	13
28.	Д. Пищ	458	13
29.	В. Винницький	239	12
30.	Л. Вовк	444	12
31.	О. Зинюк	15	11
32.	Анна Гарас	47	11
33.	А. Ціздин	55	11
34.	Т. Дуда	163	11
35.	Стелла Раєн	171	11
36.	М. Юзенів	194	11
37.	І. Чопко	271	11
38.	Дарія Оріховська	353	11
39.	Р. Припхан	399	11
40.	Марія Нечай	451	11
41.	Л. Блонарович	34	10
42.	І. Блиха	42	10
43.	М. Крумшин	60	10
44.	І. Пригода	200	10
45.	Т. Кубарич	217	10
46.	І. Малко	320	10

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ЛИСТОПАДА 1981 Р. ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П.Ч.	Число Відділу	Місцевість	Здобув членів
1	445	Вінніпеґ, Ман.	88
2.	95	Крум Линн, Па.	46
3.	94	Ґамтрамк, Мич.	44
4.	51	Чікаґо, Ілл.	33
5.	161	Ембридж, Па.	32
6.	63	Форд Сиҭі, Па.	31
7.	316	Рочестер, Н. Й.	31
8.	174	Детройт, Мич.	30
9.	242	Фраквілл, Па.	28
10.	25	Джерзі Сиҭі, Н. Дж.	27
11.	269	Екстон, Па.	27
12.	347	Міллвілл, Н. Дж.	26
13.	78	Майнерсвилл, Па.	25
14.	136	Палатайн, Ілл.	24
15.	231	Кемден, Н. Дж.	23
16.	379	Чікаґо, Ілл.	23
17.	292	Детройт, Мич.	22
18.	360	Боффало, Н. Й.	21
19.	375	Філядельфія, Па.	21
20.	451	Ґрімсби, Онт.	21
21.	83	Філядельфія, Па.	18
22.	305	Магони Сиҭі, Па.	18
23.	59	Бріджпорт, Конн.	16
24.	60	Ню Йорк, Н. Й.	16
25.	434	Монтреаль, Квібек	15
26.	465	Ляшин, Квібек	15
27.	170	Джерзі Сиҭі, Н. Дж.	14
28.	237	Честер, Па.	14
29.	22	Чікаго, Ілл.	13
30.	32	Філядельфія, Па.	13
31.	47	Бетлегем, Па.	13
32.	399	Чікаго, Ілл.	13
33.	407	Торонто, Онт.	13
34.	430	Філядельфія, Па.	13
35.	458	Гамільтон, Онт.	13
36.	88	Кергонксон, Н. Й.	12
37.	216	Філядельфія, Па.	12
38.	239	Філядельфія, Па.	12
39.	352	Честер, Па.	12
40.	353	Ню Бронсвік, Н. Дж.	12
41.	444	Саскатун, Саск.	12
42.	15	Вашінгтон, Д. К.	11
43.	42	Пассейк, Н. Дж.	11
44.	55	Куртіс Бей, Мд.	11
45.	163	Філядельфія, Па.	11
46.	171	Джерзі Сиҭі, Н. Дж.	11
47.	194	Ню Йорк, Н. Й.	11
48.	217	Рочестер, Н. Й.	11
49.	220	Чікаго, Ілл.	11
50.	245	Трентон, Н. Дж.	11
51.	271	Елмайра, Н. Й.	11
52.	283	Обирн, Н. Й.	11
53.	361	Ню Йорк, Н. Й.	11
54.	5	Асторія, Н. Й.	10
55.	34	Річмонд, Вірдж.	10
56.	106	Чікаго, Ілл.	10
57.	127	Боффало, Н. Й.	10
58.	200	Озон Парк, Н. Й.	10
59.	320	Балтимор, Мд.	10
60.	362	Брістоль, Па.	10

ВАСИЛЬ ОРІХОВСЬКИЙ
Головний організатор

Пам'яті Юліяна Максимчука

Св.п. Юліян Максимчук

Дня 13-го грудня ц.р. минув рік від смерти в Чикаґо найвизначнішого дослідника українських недержавних марок, автора розвідки, вісьмох каталогів і трьох бібліографій Юліяна Юрія Максимчука.

Ю. Максимчук народився 30-го серпня 1890 року у Стриї на Підкарпатті. Два тижні по матурі у рідному місті взяв участь 1-го липня 1910 року у демонстрації за Український Університет у Львові. Тоді згинув там на барикаді від польської кулі студент Адам Коцко. Максимчук був заарештований і засуджений шовіністичним правлінням у відомім „Процесі 101" — та разом із слідством пробув у в'язниці сім місяців.

У Віденському університеті закінчив Торговельну академію і два роки правничого факультету та з початком Першої світової війни в 1914 був покликаний до австрійської армії, в якій чотарем відбував службу на фронтових позиціях. Від листопада 1915 року він пробув два роки у московськім полоні, з якого втік до Києва і працював на державних посадах нової української республіки. За Гетьманату працював у губернії з осідком у Бересті та повітовим старостою.

Потім вступив до Української Галицької Армії і був приділений до картографічного відділу начальної Команди. В 1921 році вдалося йому повернутися до Галичини і влаштуватися на працю в управі міста Борислава, центрі нафтового промислу. В 1937 році закінчив правничі студії у Львові, а за німецької окупації став посадником Борислава. В липні 1944 року евакуювався до Німеччині і жив у Реґенсбурзі, а по ліквідації там оселі — в Ульмі над Дунаєм. Звідти у січні 1951 року переселився до Чикаґо, де працював фабричним робітником до емеритури в 1957 році.

Марками Ю.Максимчук цікавився від гімназійних кляс, а збирачем випусків України і Европи став від 1923 року. В Реґенсбурзі був покликаний в 1948 році на керівника Поштового ресорту Української Національної Ради, зорганізував поштові станиці й службу і випустив серії марок УНРади для внутрішнього українського вжитку. Тоді УНРада видала його тримовну розвідку про поштові марки України, а автор розпочав досліджувати недержавні видання України і вже в 1950 році видав перший їх каталог, вповні ілюстрований. За його життя появилися ще чотири великі доповнення (по 1975 рік), три каталоги чужинних марок з українською тематикою і три бібліографічні показники української філателії, гербів і банкнот. Разом це творить 12 піонерських фахових праць приблизно на тисячу сторінок із понад трьома тисячами ілюстрацій. Крім них, містив ще статті у філателістичній пресі. В 1956 році заснував у Чикаґо видавництво „Українська Філателістична Бібліотека", яке після його смерти за його волею перебрав секретар Степан Кікта у Клівленді.

Ю.Максимчук докінчив працю свого брата д-ра Івана „Нарис історії роду Петрушевичів", написав до неї два розділи і зайнявся виданням у 1967 році.

У своїх дослідах Ю.Максимчук користувався співпрацею гурту заавансованих збирачів марок різних національностей. Союз Українських Філателістів і Нумізматиків у ЗСА іменував його почесним членом. Попри досліди і публікації, Максимчук займався поширенням українських марок у світі і неодного прихилив до збирання українських пам'яток.

Цим коротким переліком вислідів праці Ю.Максимчука вшановую цю шляхетну і патріотичну людину від співробітників, приятелів у світі і від загалу збирачів, які скористали і які будуть в майбутньому користати з надбань його життя. Ті надбання дали йому місце в українській історії.

Степан Кікта

ПОДЯКА

Ювілейний Комітет для підготови XXIX З'їзду Українського Золотого Хреста, що відзначає своє 50-ліття, висловлює щиру подяку всім Достойним Гостям і Організаціям, що взяли участь у відзначенні 50-літнього Ювілею або надіслали свої привіти й пожертви:

Патріярх і Кардинал Блаженніший отець Йосиф, Блаженніший Митрополит Мстислав, Високопреосв. Архиєпископ і Коадютор Мирослав Любачівський, Високопреосвященніший Митрополит Степан, Високопреосвященніший Владика Роберт Москаль;

Централі: Світовий Конгрес Вільних Українців — голова мгр Іван Базарко, Провід Українських Націоналістів—Микола Плав'юк і д-р Богдан Гнатюк; ІСНО—Павло Дорожинський; Організація Державного Відродження України—голова д-р Богдан Шебунчак; Світова Федерація Українських Жіночих Організацій—голова Лідія Бурачинська; Організація Українок Канади ім. Ольги Басараб—голова Софія Проців; Товариство Українських Жінок в Англії ім. О.Теліги—К. Починок; Союз Українок Америки—Іванна Рожанковська; Організація Українок „Відродження" в Аргентіні—Ольга Котульська; Організація Українських Жінок при Українському Хліборобському Союзі—Тетяна Башин; Об'єднання Українських Православних Сестрицтв США, Валентина Кузьмич; Ліга Українських Католицьких Жінок Канади—Марія Долішня; Об'єднання Жінок Ліги Визволення України—Канада, —Марія Шкамбара; Український Народний Союз—Марія Душник; СУК „Провидіння"—Стефанія Вовчак; Український Братський Союз—Микола Бойчук; Об'єднання Українських Академічних Товариств „Зарево"—Мирослав Кий; Пласт-Організація Української Молоді, КПС-ЗСА—Евстахія Гойдиш; Об'єднання Демократичної Української Молоді в США—Андрій Шевченко; Спілка Української Молоді Америки-д-р Аскольд Лозинський; Шкільна Рада УККА-д-р Олександер Лужницький; Рідна Школа—Т-во Опіки над Дітьми і Молоддю—Софія Геврик; Українська Національна Єдність у Франції—д-р Андрій Жуковський; Наукове Т-во ім. Шевченкла, Голов. Управа—д-р Леонід Рудницький; Спілка Журналістів Америки—Ольга Кузьмович; „Українка в світі"—редактор мгр Ірина Пеленська і мгр Дора Рак; „Жіночий Світ"—редактор Ярослава Зорич; „Українське Слово", Українське Націоналістичне Видавництво в Европі—ред. В.Малинович; ЗУАДК— д-р Олександер Білик і Ірина Качанівська; Комітет Оборони Національних і Людських Прав—мгр Уляна Мазуркевич і мгр Ірина Скульська; Українська Щадниця—Марта Шиприкевич, Іван Скіра і інші; Кредитівка св. Андрея в Бавнд-Бруку, Дмитро Фурманець; Союз Ветеранів Українського Резистансу в ЗСА—сотник Іларіон Поліщук; Братство кол. Вояків І-ої Української Д. Української Національної Армії —Осип Голинський; Українське Лікарське Товариство Північної Америки—д-р Петро Мацюк; Товариство Українських Інженерів Америки-Е.Змий; Ліга проти Знеславлення Українського Імени—Дзвінка Швед; Асоціяція Українців в Америці—д-р Роман Барановський; Об'єднання Українських Мистців (ОБУМА)—Яр Зубаль; „Прометей", український чоловічий хор у Філядельфії,—Ігор Кушнір

Місцеві організації й інші:

Український Музичний Інститут—проф. Наталія Котович, Товариство Прихильників Української Народної Республіки в Філядельфії—інж. Микола Никіш, Радіоавдиція ім. Блавацького—Евдокія Блавацька, Радіоавдиція Українського Бразилійського Клюбу—Павло А.Х.Лищинський і Ігор Мазепа-Баран, Українська Суботня Школа при Жіночій Організації ХОС в Курітибі, Бразілія-Парана,—Евгенія Б.Мазепа, 52-ий Відділ УЗХ в Сиракюзах—Текля Каменюк, Делеґатура УЗХ з Денверу—Марія Кротюк, Окружна Управа СУА—Лариса Дончук, 20-ий Відділ СУА ім. О.Теліги—інж. Лідія Дяченко, 43-ий Відділ СУА ім. Олени Пчілки—мгр Ірина Гаврилів, 48-ий Відділ СУА, 67-ий Відділ СУА—Дарія Федак, 90-ий Відділ СУА, 91-ий Відділ СУА—Ольга Цегельська, Об'єднання Українських Православних Сестрицтв у Філядельфії—Ольга Гурська, Об'єднання Жінок ОЧСУ, —Відділ Філядельфія, Люба Сілецька 12-ий Відділ ОДВУ ім. Юліяна Головінського,—інж. Михайло Нич, 40-ий Відділ ОДВУ ім. полк. Андрія Мельника-Іван Стебельський, Український Музичний Інститут, відділ Філядельфія—проф. Анастазія Жилава, Пласт—Станична Старшина у Філядельфії—Анатолій Просіцький, Українське Лікарське Товариство, Відділ Пенсильвенія—д-р Ігор Федорів, Братство кол. Вояків І-ої УД Української Національної Армії—Станиця у Філядельфії—Роман Клос і Володимир Зуляк, Українська Православна Кредитівка—Раїса Куделя, Світличка УЗХ—Філядeлфія—Туся Данилів.

Привітання від Достойних Осіб— усні й письмові:

О. Шамбелян Мирослав Харина з Дружиною, о. Любомир Мудрий, о. Володимир Грабець, д-р Ніна Строката Караванська, Раїса Мороз, Стефанія Савчук—почесна голова СФУЖО і ОУК, Марія Лехицька—б. голова УЗХ, Павлина Різник—б. голова УЗХ, д-р Олександра Сулима-Бойко, Мюнхен, д-р Галина Лащенко, д-р Олег Лащенко, Ганна Черінь, поетеса, Евгенія Янківська, Торонто мґр Ольга Кузьмович, Степан і Катерина Куропась, проф. Анастазія Жилава, д-р Микола Ценко, Степан Селешко, Яр Серна, Катерина Пак, Микола П. Новак—Льос Анджелес, О.Кузьмин, Христя Навроцька, Наталія і Володимир Масюки, Роман і Ярослава Клюфас, Ярослава Кравчук, Стефан і Ольга Лукасевич, Зенон Михалевський, д-р Мирон і Лідія Федорові, д-р Стефанія і д-р Юрій Бережницькі.

Привіти з-поза української громади:

Дік Торнбург—губернатор Пенсильвенії, Віліям Ґрін, майор міста Філядельфії, представниця Генеральної Федерації Жіночих Клюбів, Джон Лукавська, —Американський Червоний Хрест, Альфонс М. Д'Амото, сенатор ЗСА, Арлін Спектор, сенатро ЗСА, Джан Гайнц, сенатор ЗСА, Деніс М. Тертель—член Конгресу з Мічіґану.

Щира подяка. Ювілейний Комітет УЗХ

Подяка.

З волі Всевишнього, в неділю дня 23 серпня 1981 року несподівано, по короткій недузі, відійшов від нас у Вічність на 78 році життя, заосмотрений Найсвятішими Тайнами наш Найдорожчий Муж, Батько, Дідусь і Вуйко

бл.п.

ВОЛОДИМИР ТРАЧ

колишній голова Союзу Купців, голова Пром. Банку, та член Управи м.Тернополя, на еміґрації в Торонто — останньо власник ресортів в надморській місцевості Маямі Біч, Флорида.

Цією дорогою складаємо нашу найщирішу подяку всім Рідним, Приятелям і Знайомим за їх вияви співчуття, за молитви, за слова розваги та за участь в похоронних відправах.

Найперше дякуємо Всечеснішому парохові о.Інн.Ричкунові ЧСВВ за його побожні відправи Панахиди, Служби Божої, прощальної промови та відпровадження тіла на місцевий цвинтар.

Також дякуємо п.мґр Б.Остапюкові за його зворушливу промову на цвинтарі, якою попрощав Покійника теплими, щиросердечними словами та зложив на вічний спочинок грудку із рідної Землі.

Щиросердечно дякуємо чл. ОЖ ОЧСУ, чл. Укр.Клюбу в Маямі, чл. і чл. Сестрицтва місцевої церкви Неп. Зач. Пр. Діви Марії, за приготування вибагливого прийняття в церковній залі.

Щиро дякуємо промовцям в часі тризни: пп. Б.Остапюкові, М.Ракушеві, Б.Катамаєві, Т.Ванчицькому, І.Ґнопкові, п. М.Гарматій і А.Угляреві, в яких насвітлювали палкий патріотизм Покійника, трудолюбивість, жертвенність великого мецената і добродія, якого дивізою цілого життя була: Церква, Родина і Україна, „для якої горів, страждав і трудився".

Дякуємо п. Т.Ванчицькому, який зайнявся збіркою на Патр.Фонд, яка дала суму 820 дол. і В.Бацвинові на Везвольн. Фонд і Прес. Фонд „Гомону України", що дала 605 дол. разом. Рівнож дякуємо Землякам з Торонто за пам'ять і їх збірку в Сороковий День, на Фонд Тернопільського Збірника „Шляхами Золотого Поділля", що дала 325 дол.

Нехай милосердний Господь винагородить Вас усіх своїми ласками і тих, що жертвували на Служби Божі, щоб дарував душі Покійного Вічний Спочинок на лоні Праведних.

Горем прибиті:

Анна — Дружина
Любомир — Син з Родиною
Орест — Син з Родиною
Святослав Буґера — Сестрінок з Родиною

На Патріярший Фонд — Листа ч. 1288

Замість квітів на могилу бл.п. Володимира Трача — зложили:

Ковальчук Михайло 50.00 дол., Ванчицький Тарас 50.00 дол. Болюх М.О. 50.00 дол., Миронович К. 50.00 дол., Трач Олег 100 дол., Гарматій Павло і Марія 50.00 дол., Таращук Дмитро 100 дол., Івашко Анна 50.00 дол., Стиран Роман 10.00 дол., Серна Павло 20.00 дол., Ракуш Микола 10.00 дол., Стерпак Іван 10.00 дол., Кравців Роман 10.00 дол., Терлецька Ярослава 20.00 дол., Степаненко М. 10.00 дол., Цегельська Вероніка 10.00 дол., Остапюк Богдан і Евгенія 10.00 дол., Павлова Ольга 10.00 дол. Сохор Осип 25.00 дол., Урбанський Омелян 10.00 дол., Кобрин Микола 10.00 дол., Дячун А.Яр. 10.00 дол., Кроп А. 10.00 дол., Сперкач 25.00 дол., Гуменюк Петро 5.00 дол., Давидович Василь 5.00 дол., Осташ Галя і Петро 25.00 дол., Мудрейко Н.Ів. 10.00 дол., Панчак Ніна і Роман 10.00 дол., Венґльовський Стефан 5.00 дол., Бора Василь 10.00 дол., Зуб Анна 10.00 дол., Ґолемблин Василь 10.00 дол., Дейчаківський Богдан 10.00 дол., Левицький А.С. 10.00 дол. Разом 820.00 дол.

На Визвольний Фонд і прес. фонд „Гомону України" зложили: Український Культурний Центр, Голлівуд, Фл. — $100.00, Український Нац. хор, Голливуд, Фл. - $50.00, ОЖ ООЧСУ, Голливуд, Фл. — $50.00, ООЧСУ Відділ ч. 50, Голливуд, Фл. — $50.00, Родина Мартин, Фт. Лоудердейл, Фл. — $50.00, Михайло і Ірина Курмани, Маямі, Фл. — $50.00, п-во Р. Л. Балабани, Голливуд, Фл. — $50.00, Українська Народна Поміч, Голливуд, Фл. — $25.00, К.В. Бацвин, Голливуд, Фл. $25.00, Н.А. Угляр, Фт. Лоудердейл, Фл. — $25.00, п-во Ст. Венґльовські, Маямі, Фл. — $20.00, п-во Медведі, Голливуд, Фл. — $20.00, Петро Гуменюк, Голливуд, Фл. $10.00 п-во Лойовські, Голливуд, Фл. — $10.00, п-во Лотоцькі, Голливуд, Фл. — $10.00, о. митр. Лев Опока, Голливуд, Фл. — $10.00 Конрад Манько, Голливуд, Фл. — $5.00, В.Вільчинський, Голливуд, Фл. — $5.00. Окрема листа на Патріярший фонд Голливуд, Фл. — $40.00. Разом: $605.00.

На видавничий фонд Тернопільського Збірника „Шляхами Золотого Поділля" зложили: По 100 дол. Богдан Булема, Оксана Сосновська, по 50 дол. Ярослава і Михайло Шафранюки, Ірена і Роман Вжесневські, 50 дол. інж. Василь Вацик.

Нехай милосердний Господь винагородить Вас усіх своїми ласками і тих, що жертвували на Служби Божі, щоб дарував душі Покійного Вічний спочинок на лоні Праведних.

Горем прибиті:

Анна — Дружина
Любомир — Син з Родиною
Орест — Син з Родиною
Святослав Буґера, Сестрінок з Родиною

З великим сумом повідомляємо Родину, Друзів і Знайомих, що в середу, 13-го січня 1982 року, у вечірніх годинах, після важкої недуги, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, на 62-му році життя, упокоїлась в Бозі у Філядельфії, Па.

мґр фармації

бл. п.

ІРИНА РУБИЧ

ПАНАХИДА в похоронному заведенні Насевичів, Філядельфія, Па., у п'ятницю, 15-го січня 1982 р., о год. 7:30 веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 16-го січня 1982 р., о год. 9-ій ранку в похоронному заведенні і після БОГОСЛУЖЕННЯ в церкві на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., о год. 12-ій дня.

Горем прибиті:

мати — МАРІЯ ЗАВАЛИКУТ
муж — МИХАЙЛО
дочка — РОМА САЛЯК з мужем ВАСИЛЕМ
внуки — НАНА І ОЛЕСЬ
Близча і дальша Родина в Україні, Америці, Англії і Канаді

Помолімось за наших славних професорів УВУ і жертводавців Фундації УВУ

ЗАУПОКІЙНІ БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ і ПАНАХИДИ

За спокій св. п. душ спочилих Творців української науки: Ректорів, Деканів, Професорів Українського Вільного Університету,

РЕКТОРИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1-ий ряд зліва: Ол. Колесса, Ст. Дністрянський, Ів. Горбачевський, Т. Щербина, Дм. Антонович, А. Яковлів, С. Шелухин, Ол. Мицюк.

2-ий ряд зліва: Ів. Борковський, Монс. Ав. Волошин, В. Щербаківський, Ів. Мірчук, Ю. Панейко, М. Васильів, Ол. Кульчицький, В. Орелецький.

і Членів Фундації Українського Вільного Університету:

СПИСОК

померлих Членів Фундації УВУ, або осіб в св. пам'ять яких створено стипендійні фонди:

ЮРІЯ	Артимишин	Проф. ОЛЕКСАНДРА	Кульчицький
ВАСИЛЯ	Авраменко	Проф. КОСТЯ	Кисілевський
Інж. ВОЛОДИМИРА	Бакалець	Інж. ТЕОДОРА	Левицький
РОМАНА	Бакалець	Проф. ЛЕВА	Окіншевич
Д-р. ВАСИЛЯ	Верган	ОМЕЛЯНА	Макогін
ОСИПА	Возьний	МАРІЇ	Малащук
КИРИЛА	Годованець	АННИ	Олійник
Проф. МИХАЙЛА	Губіцький	Інж. БОГДАНА	Онуферко
Д-р. СТЕФАНА	Гик	Мґр. ОЛЕКСИ	Пашко
АННИ	Ґерич	Проф. РОМАНА	Придаткевич
ВАСИЛЯ	Ґерич	БОГДАНА	Пришляк
Учителя ДМИТРА	Дахнівський	Проф. ІВАНА	Рудакевич
Архиєп. МИКОЛАЯ	Детрин	Д-р. МИХАЙЛА	Сосновський
ПЕТРА	Ікалович	Проф. ВАСИЛЯ	Стецюк
ІВАНА	Колодій	ПЕТРА	Турчин
ІВАНА	Комендант	ВОЛОДИМИРИ	Ценко
Мґр. ГАЛИНИ	Круль	Проф. СТЕФАНА	Чорній
МИРОСЛАВА	Кучма	Д-р. СЕРГІЯ	Єрмоленко
		Д-р. МАРКІЯНА	Міґоцький

будуть відправлені Заупокійні Богослуження і Панахиди в українських церквах у слідуючих містах:

ВІННІПЕҐ:
Неділя, 17-го січня — Собор Св. Покрови Божої Матері у Вінніпезі, о. д-р протоєрей Іван Стус; Катедра Св. Володимира і Ольги, о. Роман Кисілевський; Церква св. Йосафата у Вінніпезі, о. д-р Петро Романишин

НЮ ЙОРК
17-го січня, 4-та год. по пол. — Церква Св. Юра в Ню Йорку, о. Лев Ґолдей
20-го січня, по пол. — Церква Всіх Святих в Ню Йорку, о. прот. Іван Ткачук

МЮНХЕН
21-го січня — Церква Св. Андрія і Покрови, о. канцлер Стефан Дмитришин; Церква Св. Миколая, Мюнхен ам Ґастейґ, о. архипресвітер Паладій Дубицький

ТОРОНТО
23-го січня — Церква Св. Миколая, о. д-р Петро Біланюк; Церква Св. Володимира, о. Ференців

ПАССЕЙК
24-го січня, 9-год. рано — Церква Св. Вознесіння у Кліфтоні, о. Мирон Похолок
12-та год. — Церква Св. Отця Миколая, о. мітрат Володимир Білинський

Всіх Вп. Членів професорського складу, Студентів і Алюмнів УВУ, Членів Фундації УВУ і Українське Громадянство — просимо про молитви за померших Творців і Меценатів Української Науки.

В часі відправ де б Ви не були, поєднайтесь з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що знання своє і працю свою віддали для УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ І ПОШАНА СПОЧИЛИМ ЧЛЕНАМ ВЕЛИКОЇ РОДИНИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

Екзекутива Фундації Українського Вільного Університету

СОЮЗОВЦІ! КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА: ПРИДБАТИ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 8 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

Пластова Ватра куреня „Верховинки"

Рухливі „Верховинки" часто влаштовують цікаві вечори, присвячені культурним подіям.

Четвертого грудня 1981 року Пластовий курінь „Верховинки" вшанував 70-річчя Пласту, влаштувавши Ватру у Літературно-Мистецькому Клюбі.

Програма відбулася у формі пластової Ватри-монтаж Ніни Самокіш на основі „Великої Гри" Ю. Старосольського та пластових пісень і віршів. Участь у вечорі взяла сама молодь що розповідала історію Пласту від самого його заснування. Довкруги ватри пластуни згадували свої пригоди, гуторили, співали. Ст. пл. Богдан Андрусишин виявився добрим співаком і гітатистом. Пісні „Бурлацька пісня" „Києве мій", „І ми моє крило"—полонили слухачів, що вщерть виповнили залю ЛМКлюбу. Варто було б, щоб він вишколював голос у доброго учителя. Зворушило всіх, коли на сцені виступили пластуни від наймолодших (дівчинка з України—Яринка Ференцевич) до найстарших (сеніори).

Участь в цьому взяли такі пластуни: ст. пл. Андрій Ганкевич, Богдан Андрусишин, Роман Юзенів, Олег Данилюк, Марта Зєлик, Оксана Ярема, Софія Зелєк, Леся Галів, Роксоляна Хемич, пл.юн. Тарас Певний, пл. нов. Галя Кузишин і Ліда Гной.

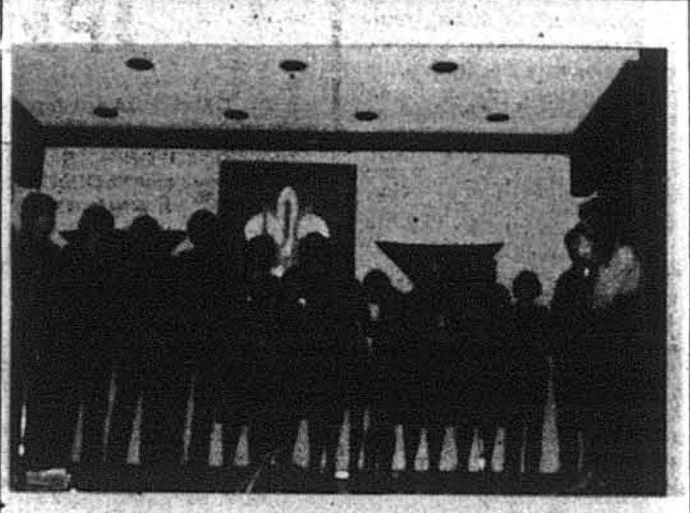

Пластовий Курінь „Верховинки"

При Ватрі співала також група старших пластунів і пластунок: М.Копаниця, Ліда Семущак, М.Соневицька, Олесь Кузишин, Богдан Кузишин.

Вечір цей залишив незабутнє враження. Пригадалося нам, старшим, і табори, і прогулянки в Карпатах і веселі ватри...

І насувається думка, чи дійсно ми розплинимося у чужому морю, якщо маємо таку молодь? А все це завдяки розумним батькам, що дбають не тільки про матеріяльне надбання, але в першу чергу, присвячуються вихованню дітей в любові і пошані до України, землі своїх батьків, свого кореня. Золоте зерно пшениці дасть плоди, а полова відпаде з вітром.

Дня 11-го грудня 1981 року заходом куреня „Верховинки" відбувся літературний вечір Василя Стуса. Остап Тарнавський, голова Об'єднання „Слово", на вступі прочитав короткий есей „Починаємо пізнавати Стуса". Вірші поета, починаючи ще з 1959 року, нагадують раннього Тичину, Симоненка, трохи Бажана і Рільке. Пише він про Україну, про Київ. В.Стус залишився в світі поезії, не дивлячися на нещасливу свою долю

Прелеґент опрацював свою доповідь цікаво і оригінально, варто було б опублікувати її для широкого загалу.

Надійка Світлична, близька знайома В.Стуса, переповіла, як звичайно, сердечно і теплими словами його життя і особисті переживання, його арешт 1972 року. Згадала, як він сказав в часі свого арешту: „Прощавайте, братове, мене до божевільні ведуть..."

Ольга Соневицька

Померла...

(Закінчення зі стор. 1)

ми, актуальними подіями, пов'язаними із даною ситуацією, домом, родиною і народом, до якого з рядків писань письменниці променювало соняшне тепло, любов і вибачливість. Тож втрата її — як письменниці і людини — творить чималу прогалину в українській літературній творчості, в українській спільноті.

Будучи завжди активною в громадському житті, бл. п. Дарія Ярославська була членкою Асоціяції Діячів Української Культури, членкою 28-го Відділу Союзу Українок, як теж основницею і головою Гуртка Книголюбів, який існував на терені Ірвінґтону-Нюарку, Н. Дж., при 28-му Відділі СУА

Уже, на жаль, після смерти цієї невтомної письменниці, появилася її чергова збірка оповідань і новелет- „Прапор".

Панахида за душу Покійної буде відслужена у п'ятницю, 15-го січня ц.р., о год. 8-ій вечора, в приміщенні похоронного заведення Литвин і Литвин. На другий день, у суботу, 16-го січня, в год. 9:30 вранці в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., при Сенфорд авеню буде відслужена заупокійна Богослужба, звідкіля похоронна автокада від'їде на Український Православний Цвинтар у Бавнд Бруку, Н.Дж.

Замість квітів на могилу
д-ра медицини
бл. п. Маркіяна Міґоцького
складає 200.00 долярів на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД
СЕКЦІЯ ДРУЖИН ЛІКАРІВ при УЛТПА
Ню Йорк — Ню Джерзі
•
Вельми Шановній і Дорогій Дружині п. Янці, Доням та Родині Покійного висловлюємо наше щире співчуття.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого Дорогого
МУЖА І БАТЬКА

бл. п.

Інж. ЮРІЯ АРТИМИШИНА

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ
у вівторок, 19-го січня 1982 р. в церкві Чесного Хреста при 30-ій вул. і 31-ій Авеню в Асторії, Н. Й., о год. 7-ій веч. і
в суботу, 23-го січня 1982 р. в церкві Архистратига Михаїла, в Дженкінтавні, при Факс Чейс вул., коло Філядельфії, Па., о год. 7-ій веч.

ЛЮБА — дружина з Ріднею

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що з Волі Всевишнього, 12-го січня 1982 року, ненадійно, відійшов у Вічність в Керґонксоні, Н. Й.

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п.

ЮРІЙ МИХАЙЛО ГАНКЕВИЧ

уроджений 18-го червня 1918 року в Україні.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 15-го січня 1982 року, о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні в Керґонксоні, Н. Й.

ПОХОРОН в суботу, 16-го січня 1982 р., о год. 10-ій ранку СЛУЖБА БОЖА в церкві св. Трійці в Керґонксоні, а опісля на місцевий цвинтар.

Горем прибиті:

дружина — АННА
дочки:
МАРТА ХОМАНЧУК з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
МАРІЯ, ХРИСТИНА й АННА
сини — ПЕТРО, СТЕФАН, ЮРКО
сестри — МАРТА, ВІРА, ГАЛЯ ГАНКЕВИЧ
брати — СОФРОН, о. РОМАН і ПЕТРО ГАНКЕВИЧ
внуки — АНТІН, ПЕТРО і МАРКО
та ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді й Україні

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що після короткої і тяжкої недуги упокоїлася в Бозі, 13-го січня 1982 року на 76-му році життя, в Мейплвуді, Н. Дж.

моя Найдорожча ДРУЖИНА і Письменниця

бл. п.

ДАРІЯ ЯРОСЛАВСЬКА-СТОЛЯРЧУК
з дому БОРОДАЙКЕВИЧ

донька священика і першого професора та катехита Станиславівської гімназії.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 15-го січня 1982 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юньйон, Н. Дж.

ПОХОРОН в суботу, 16-го січня 1982 р., о год. 9:30 ранку до церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. при Сенфорд Авеню, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

РОМАН СТОЛЯРЧУК — чоловік
тіточна сестра — ІВАННА ХМІЛЕВСЬКА з дочкою МАРІЄЮ і чоловіком д-ром УЛЯНОВИЧЕМ і двома внуками
шваґрова — СОФІЯ СТОЛЯРЧУК, Канада

ПАПА РИМСЬКИЙ ІВАН ПАВЛО II ПРИЙНЯВ на приватній авдієнції офіційного представника польського комуністичного уряду Казімєжа Шаблєвського. Шаблєвський вручив Папі особистого листа від генерала Войцєха Ярузельского, який був відповіддю на лист Папи до нього. Змісту того листа не подано до публічного відома.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і з Українською Ґромадою, що в середу, дня 6-го січня 1982 року, ненадійно, на удар серця, на 45-му році життя, відійшов у Вічність

наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, СИН, БРАТ, СЕСТРІНОК, ВУЙКО

бл. п.

ОРЕСТ КАВКА
МИСТЕЦЬ

ПАНАХИДИ за упокій Його душі були відправлені в днях 7-го і 8-го січня ц. р.

ПОХОРОН відбувся 9-го січня 1982 р. з церкви Непорочного Зачаття на Вічний Спочинок.

В глибокому смутку:

дружина — БЕНІТА
син — ОРЕСТ мл.
дочка — ЛІДА
родичі — МИКОЛА і МАРІЯ
сестра — ОКСАНА ЗАРЕВИЧ з чоловіком МАРЯНОМ і дітьми
хресний батько і стрийко — МИКОЛА КАВКА з дружиною ВОЛОДИМИРОЮ і дочкою
тета — АНГЕЛИНА КОРДУБА з мужем РОМАНОМ і Родиною
тета — ГАЛИНА КАЛИТЯК з мужем РОМАНОМ і дітьми
вуйко — ОСИП БАРТКІВ з дружиною ГАЛИНОЮ і дітьми
теща — МІНІ БРЕНТС

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Головна Управа ОУА „Самопоміч"
і Управа Відділу в Ню Йорку

діляться сумною вісткою зі своїм Членством та Українським Громадянством, що 29-го грудня 1981 року, відійшов, несподівано, у Вічність на 76-му році життя, основник, перший голова та почесний член Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч"

бл. п. проф., артист маляр

ПЕТРО АНДРУСІВ

ПОХОРОН відбувся 2-го січня 1982 р. на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
•
Дружині Покійного ВШановній п. Наталії складаємо вислови щирого співчуття і жалю.
•
Замість квітів на могилу Покійного, складаємо 50.00 долярів на український журнал „Нотатки з мистецтва".

Консисторія Української Православної Церкви в США

ділиться сумною вісткою, що в суботу, 9-го січня 1982 р. упокоївся в Бозі, на 80-му році життя

бл. п. о. протоєрей

МИКОЛА УГОРЧАК

священик УПЦ, автор проповідей і довголітній кореспондент „Українського Православного Слова".

СВЯЩЕНИЧІ ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужено у вівторок, 12-го січня 1982 р. в церкві свв. апп. Петра і Павла в Мілвіл, Н. Дж.

ЗАУПОКІЙНУ СВЯТУ ЛІТУРГІЮ відслужено в середу, 13-го січня 1982 р. в тій же церкві з участю Духовенства Філядельфійського Деканату.

Тлінні Останки похоронено на парафіяльному цвинтарі у Мілвілі, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
•
Паніматці Ліні і Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

КОНСИСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ в США

Про церкву...

(Продовження зі стор. 2)

секретарем італійського консуляту, який робив труднощі у виданні йому візи на переїзд до Риму.

Вже в тому часі поліція переводила обшуки в українських манастирях і спорадично заарештувала окремих монахів і монахинь, але генеральний наступ на всі манастирі в Чехо-Словаччині зроблено вночі з 13-го на 14-те квітня 1950 року, коли впродовж однієї години, між одинадцятою і дванадцятою годинами ночі, виарештовано всіх монахів і монахинь і зачинено всі манастирі в країні, в тому й Василіянські, Редемптористські та Сестер Служебниць. Два тижні пізніше, на 28-ме квітня 1950 року урядові чинники скликали до готелю „Чорний Орел" у Пряшеві „маніфестацію за мир", на яку вони звезли примусово греко-католицьких священиків і деяких впливовіших селян. Тут несподівано, при замкнених поліцією дверях, проголошено перехід усіх греко-католиків Пряшівщини до московської православної церкви під юрисдикцією патріярха, після чого введено всіх учасників до греко-католицького катедрального храму, в якому силою розбито двері. Там колишній старшина червоної армії, а тепер вже православний єпископ Пряшева, Алєксєй Дехтєрєв, відправив благодарственний молебень.

Саме під час цього молебня у „відзисканій для православія катедрі" поліційні органи заарештували законного єпископа пряшівського Кир Павла Гойдича, ЧСВВ, і вивезли його з Пряшева. У днях від 11-го до 15-го січня 1951 року суджено владику Павла Гойдича разом із двома словацькими єпископами — Іваном Войташшаком і Михайлом Бузалкою. Як на глузд, суджено Владику Павла Гойдича за тісну співпрацю з урядом Йозефа Тіса, який, у дійсності, відносився до нашого Владики скрайньо ворожо і зневажливо, ну й, розуміється, за співпрацю з українськими націоналістами... На жаль це була також іронія долі, бо св. п. Владика, уродженець Пряшівщини, хоч і був Василіянином, у своїй повсякденній діяльності склонювався більше в бік домінуючого в 1930-их роках на Пряшівщині москофільства. Засуджений на досмертне ув'язнення Владика праведник помер у тюрмі в Леополдові, Словаччина, 17-го липня 1960 року.

Автор розглядає також відродження Греко-Католицької Церкви за ери Александра Дубчека в 1968 році, і звільнення з ув'язнення Владики Василя Гопка, але позбавлення його управляти Пряшівською Єпархією, адміністратором якої іменовано було о. Івана Гірку, якого і досі не висвячено на єпископа. Хоч до Греко-Католицької Церкви повернулися майже всі колишні її священики й вірні.

Немає найменшого сумніву в тому, що рецензована праця о. д-ра Севастіяна Сабола надзвичайно цінна з погляду зафіксування історичних фактів, які тільки йому були відомі в тодішній небезпечній дійсності, а також із погляду представлення методів нищівної акції московських большевиків у справі Української Католицької Церкви. Але не можна не згадати й деяких недомагань цієї праці. Автор вирішив не порушувати болючого питання словацько-українських відносин на Пряшівщині. Не дав він порівняльної статистики національного складу населення кількох десятиріч, а приймає стан останньої урядової статистики без коментарів. Не обговорює автор безпардонного відношення шовіністичних словакізаторів до Греко-Католицької Церкви на Пряшівщині та її вірних, обмежуючися лише до ствердження, що один із тих словакізаторів, о. Іван Мурин, був позбавлений своєї влади. Тому для повноти розуміння обговорюваної справи, на думку рецензента, необхідно читачам прочитати також праці о. д-ра А. Пекаря, ЧСВВ, та о. д-ра Ю. Кубіні, які вказують і на неменш шкідливе відношення до Греко-Католицької Церкви з боку словацьких людаків-шовіністів від трактування цієї Церкви комуністами.

Ми щиро поручаємо книжку о. д-ра Севастіяна Сабола кожному, хто інтересується долею своєї Церкви як і долею цього вікового клаптика Української Землі, якому словакізація Церкви загрожує повною словакізацією населення. Цю книжку рекомендуємо для бібліотек кожної школи українознавства, кожної парохії, кожної української наукової інституції, як і кожної освіченої української родини.

Комунізм...

(Продовження зі стор. 2)

ди однаково і не для всіх верств населення. Вимоги населення ростуть хутчіш, як можливості заспокоєння.

Економічна політика влади — злочинно неграмотна. Тому не американські імперіялісти, не дисиденти, не сіоністи приведуть до упадку Совєтського Союзу, а приведе його до упадку економіка. Совєтська економіка працює „на межі". Вона не має резервів, недостає їй робітників; матеріялів. Вона відрізняється від західньої — відсутністю циклів, себто повторення упадку і зросту. Економіка йде в одному напрямку — вниз. Виникає оправдане питання про реформи. Про них інколи говориться, але практично реформ бояться, вони бо можуть погіршити теперішнє становище. Існує страх перед лібералізацією економіки, бо вона може привести до захитання режиму. Капітал без капіталістів — неможливий, значить потрібна національна буржуазія, а процес її витворення довгий і непевний.

Ініціятиву знищено, селянина обернено в державного наймита. Любов до землі поважно знищено. Ніхто не знає як припинити колгоспну систему, як поділити землю і як багато селян її захотіло б, де селяни продаватимуть свою продукцію, де взяти штучні погноєння, як поділити машини. Коней немає. На перебудову сільського господарства потрібно довгий час.

Теперішній совєтський уряд — старі люди. Завтра прийдуть молодші і треба буде справді щось зробити, а не деклямувати про чергові „історичні рішення", які ніколи не реалізуються.

І все таки більшість населення пасивно підтримує режим, але як довго? Питання можна поширити: як довго буде волелюбний Захід підтримувати комунізм грішми своїх громадян. Комуністична Польща винна Заходові 27 мільярдів долярів. Заплатити той борг Польща просто не зможе і тут не допоможуть продовження терміну заплати, ані „компресія", ані „мораторіюм". За злочини комунізму, в тому і економічного характеру, досі платять громадяни західніх демократичних країн, яких ніхто не питає, чи вони того хочуть. Совєтський Союз збирає жниво із своєї 60-літньої політики, а польський комуністичний уряд із свого 35-літнього руйнування Польщі.

А Москва винайшла досить оригінальне пояснення нестачі харчів та їх раціонування у себе вдома. На закритих партійних зборах інформують членів партії про те що і як треба робити аби якось злагіднити наслідки поганого 1981 року. Зерна було на 40-50 мільйонів тонн менше, як передбачено. Врожай картоплі, також дуже поганий.

Згідно з листом ЦУ КПСС до обласних організацій, одна особа зможе (і то в теорії) купити одноразово не більше 2-ох кілограмів м'яса (практично в продажу на провінції його давно немає), одну курку, 2 кілограми хліба, 0,5 кілограма масла чи сиру. Фактично це розпорядження відноситься до крамниць Москви і Ленінграду, куди денно приїжджає 500 тисяч людей з провінції, щоб купити харчі, яких вже давно поза великими містами немає.

Влада харчові обмеження приписує кліматичним умовам, а неофіційно — до випадків у Польщі, яку Москва привела до руїни. Ніби Совєтський Союз ввозить у Польщу морожену рибу, консерви та олію. Скільки того є і хто оті данайські дари отримує — невідомо.

Суддя Верховного суду Пенсильванії Д.Т.МекДермот і українська громада

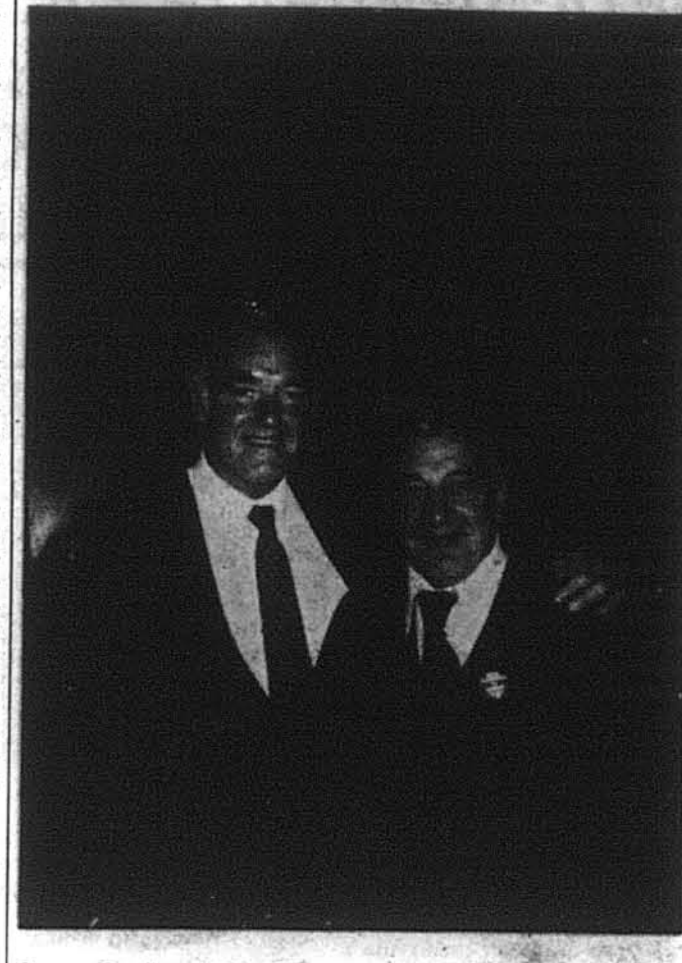

Суддя Джеймс Т.МекДермот (зліва) і Іван Одежинський

У 1963 році Республіканська партія висунула молодого (34-річного) правника Джеймса Т.МекДермота кандидатом на посадника Філядельфії. Від самого початку у виборчу кампанію включився дуже активний в тому часі Український-Американський Республіканський Клюб. У Філядельфії УАРК вже мав за собою досвід у виборчих кампаніях сенатора Гю Ската, губернатора Вілліяма Скрентона, прокурора міста Арлена Спектора та інших визначних кандидатів Республіканської партії на федеральні, стейтові та міські становища. УАРК складався з поважного числа активістів-республіканців старої еміграції, народжених в Америці українців і новоприбулих, які в той час вже одержали американське громадянство і виявили бажання політично активізуватися в Республіканській партії.

Очолював УАРК один із найбільше активних в Республіканській партії українців Іван Одежинський. Завдяки його та членів управи УАРК старанням у виборчу кампанію Джеймса Т.МекДермота активно включилися відомі українські громадяни міста, а ввесь тягар технічної праці з ентузіязмом взяли на себе молоді українці і українки, студенти університетів та учні старших кляс середніх шкіл.

Велику ролю у тій кампанії відіграли також українські часописи „Америка", „Народна воля", „Свобода" та англомовний „Український Тижневик". Крім політичних платних оголошень, вони охоче містили заклики, вістки УАРК та інформації про кандидата, тим самим заохочуючи українських читачів віддати голоси за кандидата Республіканської партії на посадника. Жертвенність членів УАРК уможливила також широке використання українських платних радіопередач Клюбу на місцевих українських радіогодинах.

Учасники тієї кампанії і вся українська громада ще донині пам'ятають багатолюдні виборчі віча в Городжанському клюбі на Френклін вулиці та в Клюбі УСО „Тризуб" з участю багатьох визначних діячів Республіканської партії; пригадують валки авт, удекорованих виборчими гаслами і знімками кандидатів, авта з гучномовцями, 60 футів довгий транспарант над Бровд вул., завжди багатолюдну і запрацьовану виборчу станицю УАРК, масу летючок і афіш - увесь голосний і барвистий ритуал американської виборчої кампанії, маніфестацію народоправности, до якої багато з нас тільки починало звикати, користаючись новонабутими правами громадян ЗСА.

Це був дійсний вихід української громади міста за межі своєї етнічної окремішности, вихід у річище політичного життя американської мозаїки, і то вихід спонтанний, що знаходив своє організаційне оформлення в рамках УАРК. Все це, безумовно, спостерігали відповідальні. чинники міського проводу Республіканської партії. Перед ними було продемонстроване свідоцтво потенціялу українських виборців в системі, де кожний голос може вирішувати виграну або програну політичної кандидатури. З того часу за українцями закріпилося в політичних колах міста репутація добре зорганізованої і політично активної громади.

Все це не тільки спостеріг, але й відчув кандидат на посадника Джеймс Т.МекДермот. У згаданих виборах він програв, але заледве 30 тисяч більше від нього одержав у виборах тодішній урядуючий посадник Джеймс Тейт, який мав за собою сильнішу від республіканської партії Демократичну організація міста. Та показ сили і атрактивність молодого кандидата в тих виборах були доказані. Губернатор Скрентон призначив МекДермота суддею суду цивільних позовів (коммон пліс корт), а в 1974 році МекДермот був переобраний найбільшою кількістю голосів у Філядельфії на нову 10-річну каденцію судді.

У 1981 році у правиборах на два звільнені місця у Верховному суді Пенсильванії кандидувало шість кандидатів, із яких після правиборів залишилося чотири (два від Республіканської партії і два від Демократичної). Одним із республіканських кандидатів був суддя Джеймс Т.МекДермот. Цього разу виборча кампанія кандидата охоплювала весь стейт, а не тільки місто, як це було в 1963 році. Отже, треба було прикласти великі зусилля серед розкиданої по стейті української громади, щоб забезпечити перемогу у виборах людини, яка майже 20 років була незаперечним другом української громади і яка добре пам'ятала вклад українців у його першу політичну кампанію.

Виборчий комітет МекДермота призначив голову УАРК І.Одежинського координатором для українців Пенсильванії. І.Одежинський об'їхав понад шість тисяч миль по різних повітах стейту, де є більші поселення українців, нав'язуючи контакти з впливовими республіканськими діячами, доставляючи виборчу літературу. Він включив у передвиборчу діяльність багатьох відомих українців, що мають вплив на наших зорганізованих в церквах, громадських та братніх організаціях виборців.

В загальних виборах республіканські кандидати на верховних суддів МекДермот і Гатчинсон перемогли демократичних кандидатів, але МекДермот одержав на 100,000 голосів більше від свого співкандидата судді Гатчинсона. Немає сумніву, що таку велику чисельну перемогу МекДермота треба віднести на рахунок голосів українців. А до цього знову таки прислужилась преса: „Америка", „Народна воля", „Свобода" та „Український Тижневик", всі українські радіопрограми Філядельфії, Пітсбургу та багато впливових чинників українського церковного, громадського та братньо-союзового життя українців Пенсильванії.

Суддя МекДермот свідомий того. І до виборчої кампанії і під час неї він був у постійнім контакті з українськими провідними особами в міру можливости, яка йому дозволена його становищем судді. Він склав візити новопризначеному Владиці Митрополитові Кир Стефану Сулику, був на урочистостях посвячення Владики Кир Роберта, де мав нагоду особисто запізнатися з багатьма провідними особами української громади.

Суддя Верховного Суду Пенсильванії Джеймс Т. МекДермот приносе в цю найвищу судову інституцію нашого стейту, в якій до тепер переважали погляди суддів ліберального напрямку, свій консерватизм, який, в першу чергу, визначається суворістю до злочинців і співчуття до жертв злочинів. Як кандидат Республіканські партії, він обраний більшістю голосів, є понадпартійним суддею цього стейту на наступних десять років. Треба сподіватися, що він зробить великий вклад на його становищі для поборення злочинности. Це буде великим здобутком для цілої спільноти нашого стейту. А ми, українці, можемо бути гордими, що спільно спричинилися до перемоги нашого щирого приятеля, зразкового судді і назагал видатної людини.

Володимир Біляїв

Закінчена будова пансіону ім. І. Франка

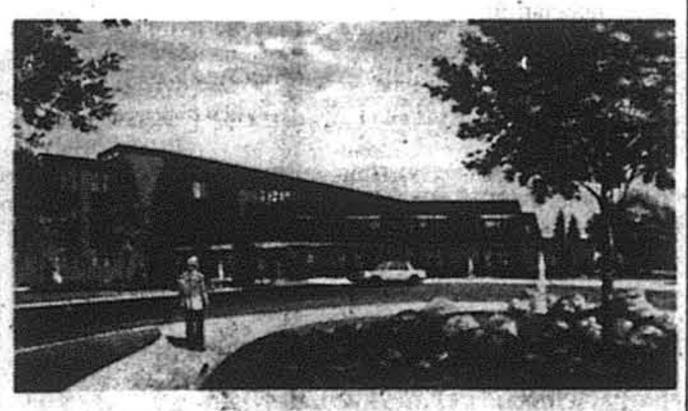

Український Дім для старших віком громадям в Торонто

Дирекція Товариства Український Дім для старших в Торонто з радістю повідомляє, що довгоочікувана будова нового пансіону ім. Івана Франка в Міссісага—Торонто щасливо закінчена та що заінтересовані сеньйори можуть подавати свої аплікації про прийняття на однокімнатні мешкання з повною опікою або на самостійні апартаменти з частинною опікою або на самостійні апартаменти з частинною опікою в потребі, особисто або писемно на адресу: 3058 Winston Shurchill Blvd. Mississauga, Ont. L5L 3J1. Tel: 820-0573.

Офіційне відкриття і посвячення пансіону відбудеться на весні 1982 року, коли будинок буде цілковито устаткований.

Дирекція Товариства щиро дякує всім жертводавцям, що своїми щедрими датками уможливили завершення цього великого і такого шляхетного діла і просить про дальшу підтримку.

Дирекція Товариства уважає також своїм милим обов'язком подякувати нашому архітектові Ігореві Стецурі не тільки за його чудовий проєкт, яким уже захоплюються знавці і любителі архітектури, але також за його щиру співпрацю і зрозуміння потреб нашої спільноти.

Дирекція Товариства:
Д-р Р.Цурковський, голова
Дарія Винників
секретар